

**RADA MIEJSKA
OLEŚNICA**

**UCHWAŁA Nr LV/416/23
Rady Miejskiej Oleśnica
z dnia 17 marca 2023 roku**

**w sprawie: przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii za rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. 2023 r. poz. 40) w związku z art. 4 ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 165) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 2050) Rada Miejska Oleśnica uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii za rok 2022 - stanowiące załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Oleśnica.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**
Krystyna Bator
Krystyna Bator

sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022

**Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Oleśnicy za rok 2022**

DANE DEMOGRAFICZNE

Gmina Oleśnica obejmuje swym zasięgiem 11 sołectw, wg stanu statystyki z GUS z dnia 31 grudnia 2022 r. w gminie zamieszkuje 3783 mieszkańców, w tym miasto: 1730, natomiast wieś 2053. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,3 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Na terenie gminy znajduje się Publiczna Szkoła Podstawowa, Gminne Przedszkole, Publiczny Ośrodek Zdrowia, Gminna Biblioteka Publiczna, Miejsko Gminne Centrum Kultury.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GKRPA

W związku z zadaniami własnymi gminy, wynikającymi z ustawy: "O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i narkomanii", Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oleśnicy, opracowała i przedstawiła do zatwierdzenia Radzie Miejskiej - *Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na rok 2022r.*, który został przyjęty uchwałą Nr XLI/225/21 dn. 29 grudnia 2021. W ramach realizacji zadań zawartych w tym programie, podjęto szereg działań wobec osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Do zasadniczych zadań przewodniczącej Gminnej Komisji zajmującej się monitorowaniem pracy należy udzielanie pomocy wszystkim osobom zainteresowanym i szukającym pomocy w sferze uzależnienia od alkoholu oraz przemocy domowej.

Pomoc ta realizowana była m.in. poprzez:

- ❖ uruchomienie procedur administracyjno-prawnych, związanych z kierowaniem osób nadużywających alkoholu na przymusowe leczenie odwykowe,
- ❖ redagowanie wniosków do Sądu Rodzinnego o uzyskanie orzeczenia w sprawie zastosowania wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego lub innej alternatywnej formie leczenia,

- ❖ udzielanie wsparcia w czasie pierwszego kontaktu z ofiarą przemocy oraz informowanie ofiary o drogach i możliwościach administracyjno-prawnych uwolnienia się zarówno od przemocy jak i sprawcy, a także o zasadach właściwego i racjonalnego zachowania się w różnych sytuacjach kryzysowych, szczególnie w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia dla bezpieczeństwa, zdrowia, a nawet życia,
- ❖ informowanie o dostępnych formach leczenia odwykowego, edukowanie w zakresie przyczyn, przebiegu i skutków uzależnienia od alkoholu, leków i innych substancji chemicznych o działaniu narkotycznym oraz motywowanie do szukania pomocy i podjęcia leczenia z własnej woli.

W roku 2022 przewodnicząca GK, przeprowadziła pięćdziesiąt siedem rozmów indywidualnych z osobami uzależnionymi, bądź współuzależnionymi. Były to rozmowy motywacyjne oraz profilaktyczne - ostrzegawcze. Wobec czterech osób skierowano wnioski o leczenie odwykowe w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego. W roku bieżącym odbyło się dziewięć posiedzeń komisji, na których przeprowadzono rozmowy motywujące z osobami wezwanymi oraz zobligowano ich do korzystania z doradztwa psychologicznego i terapeutycznego z zakresu uzależnień. W skład komisji wchodzi pięć osób przeszkolonych odnośnie pracy z osobą uzależnioną i współuzależnioną.

Porady z zakresu uzależnień udzielane były przez **psychologa specjalistę terapii uzależnienia i współuzależnienia** oraz instruktora terapii uzależnień. Psycholog przeprowadził 94 konsultacje w ciągu 86 godzin. Z Jego pomocy skorzystało 16 osób, było to przede wszystkim wsparcie dla osób z problemami uzależnień pozostających w terapii pogłębionej, indywidualnej, mediacji, konsultacji, psychoedukacji oraz motywowanie do terapii. W tym praca z dorosłą osobą uzależnioną, która polegała m.in. na pracy nad problemami emocjonalnymi, umiejętności rozpoznawania i konstruktywnego wyrażania uczuć, rozwiązywania problemów, radzenia sobie z napięciem, przepracowania trudnych relacji w bliskich związkach, kształtowania i wzmacniania umiejętności wychowawczych. Natomiast praca z dziećmi polegała na pomocy w radzeniu sobie z trudnymi uczuciami, stworzeniu możliwości ich bezpiecznego wyrażania, a tym samym obniżenia wzmożonego napięcia emocjonalnego. Pomocy w zrozumieniu trudnej sytuacji własnej i rodziny poprzez dostarczenie podstawowej wiedzy w odniesieniu do uzależnienia alkoholowego oraz konsekwencji choroby alkoholowej.

Praca terapeuty polegała m.in. na prowadzeniu porad doradztwa terapeutycznego z zakresu uzależnień dla rodzin, w których występują problemy alkoholowe w tym dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Terapeuta w roku bieżącym przeprowadził 287 konsultacji w ciągu 192 godzin dla 21 osób. Porady realizowane były poprzez nawiązanie pierwszego kontaktu z osobami z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami w tym: doradztwo i konsultacji oraz wstępne motywowanie do terapii. Pomoc polega na stosowaniu różnych oddziaływań psychoterapeutycznych, tj.: terapii indywidualnej, reprogramingu (czyli uczenia pacjenta nowych, dobrych dla zdrowia zachowań), psychoedukacji, treningu umiejętności czy terapii skoncentrowanej na dobrych rozwiązaniach. Ważnym aspektem terapii było dążenie do rezygnacji z nałogu i zachowania abstynencji, a także poprawa funkcjonowania pacjenta w społeczeństwie i wzbudzaniu pozytywnej, prozdrowotnej postawy życiowej.

Współpraca ze szkołą, polegała przede wszystkim na prowadzeniu różnego rodzaju działalności profilaktycznej. W bieżącym roku odbyły się warsztaty, spektakle, zawody sportowe, konkursy tematyczne, koncerty, pogadanki na temat uzależnień: m.in.: spektakl profilaktyczno-muzyczny pt. "Blacha", warsztaty: "Cukierki" oraz "Debata", spotkanie z artystą Lechem Dyblikiem pt. "Liczy się tylko miłość", warsztaty: "Droga donikąd", "Życie spacer po kamieniach", debata o dopalaczach pt. "Smak życia", akademia pozytywnej profilaktyki "Ale beka".

Stan ładu i porządku na terenie gminy –Komisja współpracuje z dzielnicowym Policji oraz z Komendą Policji w Połańcu, głównie w ramach programów mających na celu edukację dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki uzależnień. Na przestrzeni ostatnich lat dane odnośnie zakłócenia porządku publicznego utrzymują się na stałym poziomie. Jak wynika z danych w okresie: od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022r., na terenie gminy odnotowano: 22 zakłóceń ładu i porządku publicznego w tym 19 pod wpływem alkoholu.

Liczba rodzin objętych pomocą - Jak wynika z danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy w roku bieżącym z różnych form pomocy społecznej skorzystało 135 rodzin (tj. 265 osób), w tym 23 rodzin, w których występują problemy alkoholowe tj. 36 osób. I choć liczba osób objętych pomocą pozostaje na przestrzeni lat na podobnym poziomie, jednakże dane pokazuje, że problem jest cały czas aktualny i wymaga systematycznego monitorowania z jednej strony, z drugiej wsparcia dla osób

z problemem alkoholowym jak i ich rodzin (osób współzależniących). Rodzina, w której chociażby jeden członek jest alkoholikiem, jest rodziną dysfunkcyjną, a to często powoduje, że są to rodziny niewydolne wychowawczo, obciążone uzależnieniami, dlatego też na wniosek lub w drodze postanowienia sądu obejmowane są wsparciem członków Gminnej Komisji oraz asystenta rodziny. Ponadto takie rodziny i osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej objęte są poradnictwem psychologicznym i terapeutycznym, a także pomocą socjalną.

Zjawisko przemocy w rodzinie - Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem niezwykle trudnym do zbadania ponieważ osoby doświadczające przemocy w różny sposób zniekształcają swoje doświadczenia, np. racjonalizując zachowanie sprawcy lub go usprawiedliwiając, dlatego też należy systematycznie monitorować zjawiska związane z przemocą, które jest dynamiczne. W roku 2019 założono 9 Niebieskich Kart, w 2020r. - 20, w 2021r. -17. W bieżącym roku założono 12 Niebieskich Kart, odbyło się 14 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, pomocą objęto 29 osób. Powyższa sytuacja wymaga ciągłej pracy i stałego monitoringu. W związku z powyższym duży nacisk położony jest na ukierunkowane działań profilaktycznych uświadamiających zagrożenie płynące z różnego rodzaju nadużywania substancji psychoaktywnych oraz ważność korelacji odpowiednich organizacji, służb i podmiotów zajmujących się profilaktyką.

**WYDATKI WEDŁUG DZIAŁU, ROZDZIAŁU I PARAGRAFU GMINNEGO
PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I
NARKOMANII ZA ROK 2022**

Lp	Zadania i cele	Osoby odpowiedzialne za zadania	Osiągnięte rezultaty	Dział, rozdział paragraf	WYDATKI
I.	Zwiększenie dostępności terapeutycznej i specjalistycznej. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności pomocy przed przemocą w rodzinie. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, wspomagających rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.				
	Finansowanie działalności punktu konsultacyjnego dla uzależnionych i współuzależnionych.	Burmistrz. Koordynacja przewodnicząca komisji oraz GKRPA	Zwiększenie świadomości choroby	85154 §4300/4170	9 350,00
	Pomoc psychologiczna			85154 §4300	11 904,00
	Pomoc terapeutyczna				1 900,00
	Kierowanie osób na badanie przez biegłych sądowych (psychiatrę/psychologa). Opłaty				

	sądowe od wniosków o wszcęcie postępowania zobowiązania do leczenia odwykowego				
	Wynagrodzenie członków GKRPA /szkolenia Komisji, udział w konferencjach/ .	Burmistrz. Koordynacja przewodnicząca komisji	Wspieranie działań profilaktycznych mających na celu uzmysłowienie na czym polega choroba alkoholowa,. Edukacja jak zgubny skutek na zdrowie i życie niosą ze sobą różnego rodzaju używki	85154\$ 4170,4210,4110	6 200,00
II.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.				

<p>Umowy z osobami realizującymi projekty profilaktyczno-edukacyjne.</p> <p>Umowy zlecenia, umowy o dzieło z osobami prowadzącymi warsztaty itp.</p>	<p>Burmistrz.</p> <p>Koordinacja przewodnicząca komisji, współpraca szkoły kluby sportowe</p>	<p>Zwiększenie świadomości choroby i jej zgubnych skutków wpływających na życie i zdrowie.</p>	<p>51544§170</p> <p>85154§4300</p>	<p>10 432,03</p>
<p>Wspieranie programów szkolnych i ich realizacja w zakresie profilaktyki alkoholowej.</p> <p>Finansowanie zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.</p>				<p>21 158,97</p>
<p>USŁUGI skierowane na działalność profilaktyczno-edukacyjną.</p> <p>Przeprowadzanie programów szkolnych</p>				

<p>organizacja warsztatów, spektakli, programów. Finansowanie zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży. Dofinansowanie imprez rekreacyjno-sportowych, festynów, koncertów, które swoim szerokim lokalnym oddziaływaniem ukierunkowane były na mądrą i twórczą formę zagospodarowania czasu wolnego bez używek.</p>				
<p>Animacje z okazji imprez rekreacyjno-sportowych Szkolenia Diagnoza Przewóz</p>	<p>Burmistrz. Koordynacja przewodnicząca komisji. Współpraca szkoły, kluby sportowe.</p>	<p>Zwiększenie świadomości choroby i jej zgubnych skutków wpływających na życie i zdrowie.</p>	<p>85154§4170,4110, 4120</p>	<p>1 200,00 1 110,00 1 650,00 9 371,96</p>

	Składki ZUS,FP				
	Ulotki i broszurki profilaktyczne				14,70
	Zakupy				102,96
					1 150,00
					4 365,91
III	PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI DZIAŁ 85154 PLAN : 104 651,03				
.	WYDATKI : 79 910,53				
	PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII DZIAŁ 85153 PLAN : 5600,00				
	WYDATKI : 0,00				

DIAGNOZA UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH W GMINIE OLEŚNICA ZA ROK 2022

Wstęp

Terminem „uzależnienia behawioralne” określa się formy zaburzeń (nałogów) nie związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, a z niekontrolowanym wykonywaniem pewnych czynności (np. graniem w gry hazardowe). Formalnie, do grupy tych zaburzeń możemy zaliczyć jedynie zaburzenie uprawiania hazardu, natomiast nieformalnie – szereg zachowań, które stanowią przejaw patologii ze względu na intensywność ich podejmowania (i na konsekwencje, jakie ponosi jednostka), a nie sam fakt angażowanie się w nie. Zatem, poza uprawianiem hazardu, do tzw. uzależnień behawioralnych należą również

zachowania przystosowawcze, np. robienie zakupów czy uprawianie ćwiczeń fizycznych, jeśli wykonywane są kompulsywnie i niosą negatywne konsekwencje dla jednostki i jej otoczenia.¹

Raport ma na celu przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w 2022 roku, obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z uzależnieniami behawioralnymi.

Dane dotyczące zagrożeń behawioralnych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Oleśnica wśród dwóch grup reprezentujących lokalne środowiska:

- 1) dorośli mieszkańcy Gminy Oleśnica,
- 2) młodzież szkolna z terenu Gminy Oleśnica.

Celem przeprowadzonych badania była identyfikacja występujących w lokalnym środowisku zagrożeń związanych z uzależnieniami behawioralnymi, w szczególności obejmującymi postawy i opinie respondentów związane z:

- uzależnieniem od gier hazardowych,
- uzależnieniem od Internetu, telefonu oraz korzystania z portali w mediach społecznościowych,
- uzależnieniem od zakupów,
- uzależnieniem od pracy.

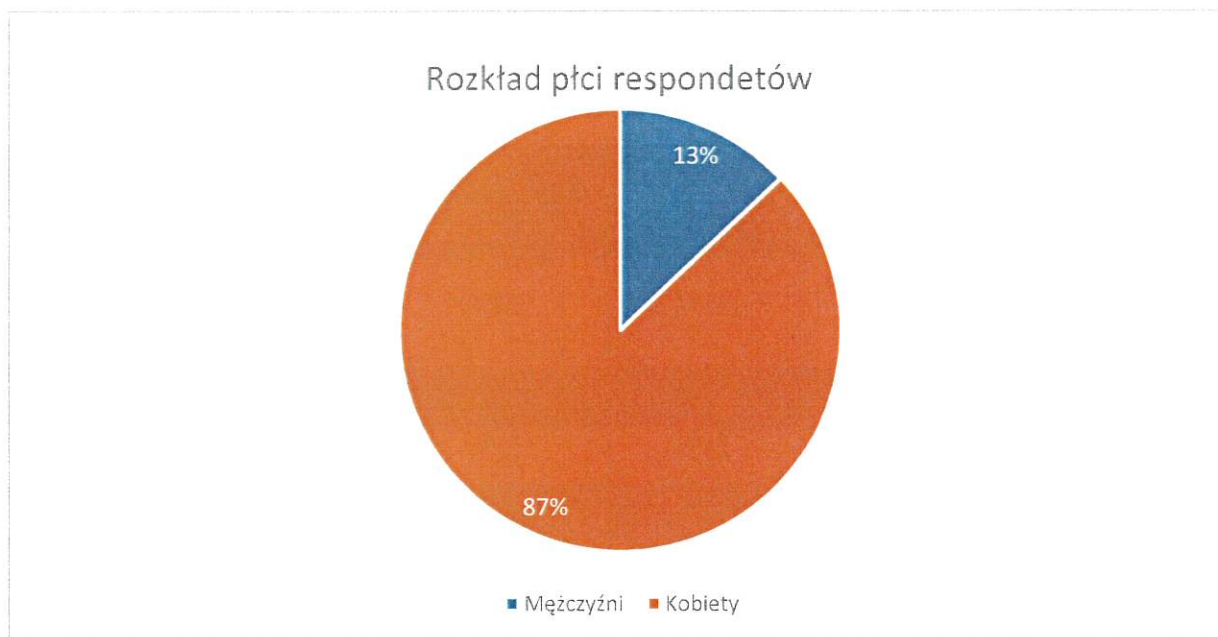
Uzależnienia behawioralne w grupie dorosłych mieszkańców gminy

GUPA BADANA

Badania zostały przeprowadzone metodą **CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW – wykorzystane narzędzie badawcze to Program CORIGO rekomendowane przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

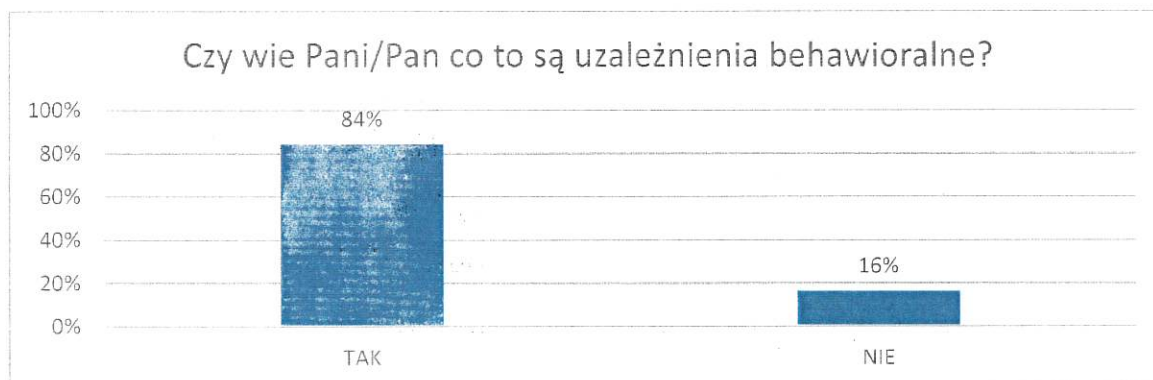
¹ Rowicka M., *Uzależnienia behawioralne. Praktyka i teoria*, Minister Zdrowia, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2015

Wśród badanych dorosłych mieszkańców Gminy Oleśnica 87% respondentów to kobiety, natomiast 13% grupy stanowili mężczyźni. Średnia wieku badanych to 44 lata.

WYNIKI BADAŃ

W pierwszym pytaniu ankiety skierowanej do dorosłych mieszkańców Gminy Oleśnica pytano, czy respondenci posiadają wiedzę na temat czym są uzależnienia behawioralne. Udzielone odpowiedzi wskazały, że **84% procent respondentów uważa, że posiada taką wiedzę**, natomiast 16% wskazało przeciwnie.

Następnie pytano o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności odmiennych problemów jest odsetek respondentów,

którzy wskazują dany problem jako bardzo ważny i raczej istotny. Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi uzyskanych w badaniu mieszkańców Gminy Oleśnica.

<i>Ocena ważności problemów przez badanych mieszkańców</i>				
<i>Problem</i>	<i>Bardzo istotny</i>	<i>Raczej istotny</i>	<i>Raczej nieistotny</i>	<i>Zdecydowanie nieistotny</i>
Uzależnienie od komputera i Internetu (siecioholizm)	45%	29%	13%	13%
Zakupoholizm	12%	32%	32%	24%
Hazard	21%	13%	32%	34%
Seksoholizm	8%	13%	42%	37%
Pracoholizm	18%	37%	32%	13%
Zaburzenia odżywiania (np. jedzenioholizm, anoreksja, bulimia)	21%	16%	39%	24%

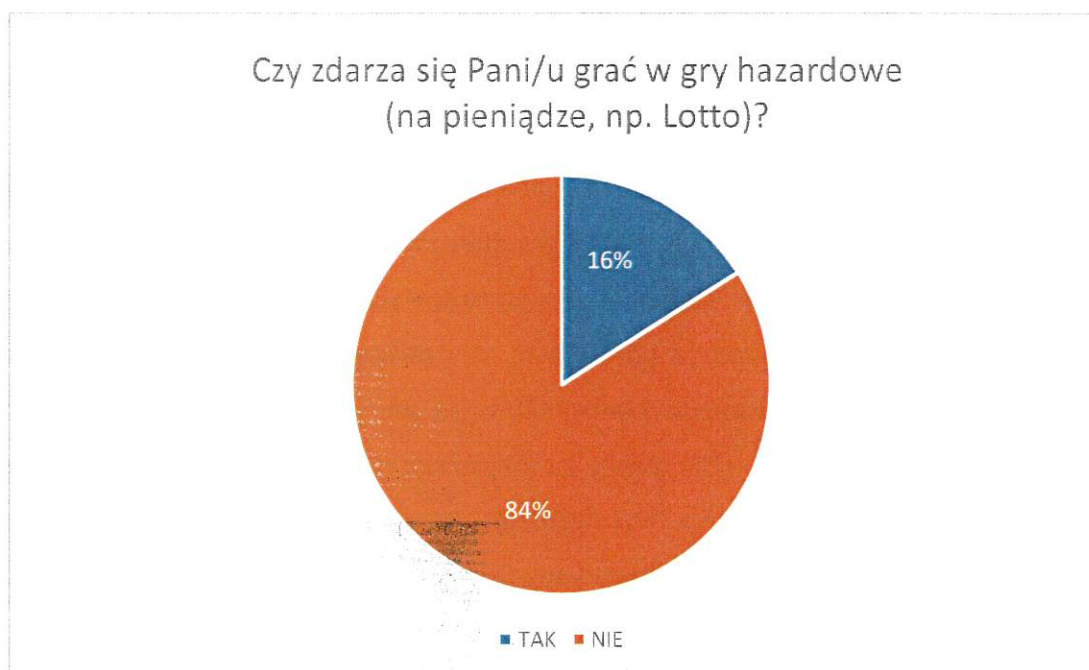
Za najistotniejsze problemy z zaprezentowanych w powyższej tabeli, mieszkańcy Gminy Oleśnica uznali: **uzależnienie od komputera i Internetu (74%), pracoholizm (55%) oraz zakupoholizm (44%).**

UZALEŻNIENIE OD GIER HAZARDOWYCH

Uzależnienie od hazardu należy do uzależnień behawioralnych i jest definiowane, jako powtarzające się działanie, które nie może być kontrolowane i jest ze szkodą dla osoby uzależnionej, jej wartości, zobowiązań społecznych, zawodowych, ekonomicznych i rodzinnych, oraz związanych z naruszaniem norm społecznych i prawa. Jest określane jako patologiczny hazard, nałogowe granie, hazard przymusowy. Bywa nazywane ukrytym nałogiem, bowiem w przeciwieństwie do innych uzależnień nie wywołuje widocznych dla otoczenia symptomów i można go dość łatwo ukryć. O diagnozie tego zaburzenia nie decyduje rodzaj uprawianej gry, lecz sposób grania, który z czasem staje się sensem życia dla osoby uzależnionej i główną motywacją życiową. Aktywność związana z graniem jest dominującą aktywnością, która często prowadzi do utraty pracy, rodziny, dóbr materialnych i marginalizacji społecznej. Bez względu na ponoszone koszty nałogowy hazardzista wraca do gry. W Polsce

problem patologicznego uzależnienia narasta i choć staje się coraz bardziej powszechny, to świadomość społeczna konieczności leczenia tej choroby, jak i samych form pomocowych pozostaje ciągle marginalna. Ocenia się, że ponad 380 tys. osób może być uzależnionych od gier hazardowych, a około 200 tys. jest narażonych na ryzyko uzależnienia. Uważa się, że ponad 6 mln osób cierpi i doświadcza negatywnych skutków uzależnienia swoich dzieci, rodziców, partnerów. Niebezpiecznym jest to, że inicjacja hazardowa dotyka osoby w coraz młodszym wieku. We współczesnym świecie, zagrożenie ryzykiem nałogu hazardowego jest związane z preferowanym sposobem spędzania relaksacyjnego czasu i łatwym dostępem do nowych typów hazardu np. internetowego czy publiczne miejsca pełne elektronicznych gier.²

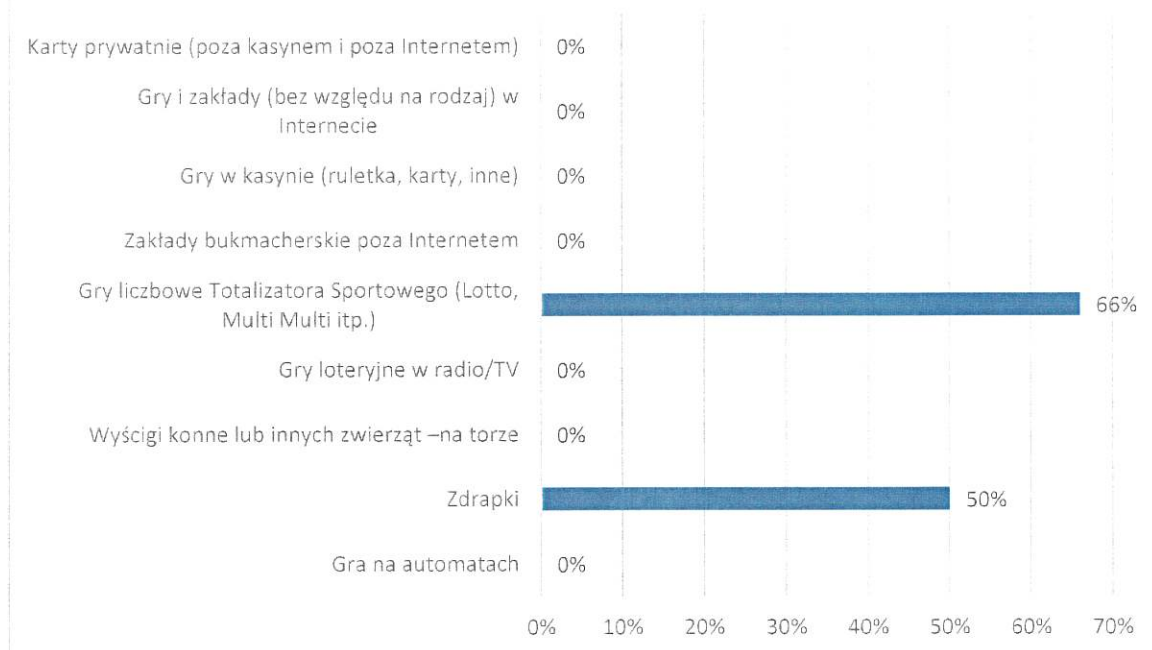
Respondenci zostali zapytani o ich doświadczenia związane z grami hazardowymi na pieniądze. Wyniki wskazują, że wśród dorosłych mieszkańców Gminy Oleśnica **84% nigdy nie grało w gry hazardowe na pieniądze**, a 16% przyznało, iż uczestniczyli w takiej formie hazardu.

Następnie ankietowaną grupę pytano o gry hazardowe w jakie grywają. Największą popularnością cieszą się gry Totalizatora Sportowego (66%) oraz zdrapki (50%).

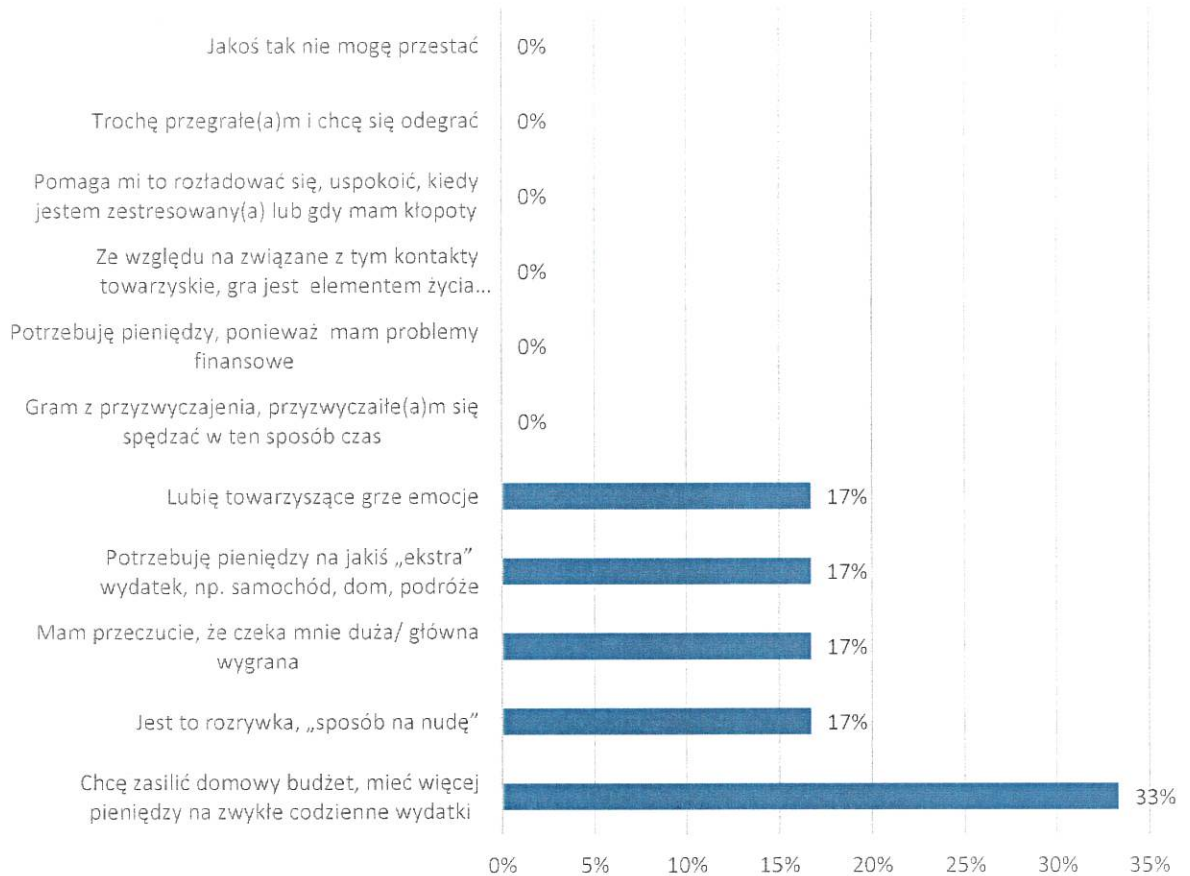
² www.salusprodomo.pl

W jakiego rodzaju gry hazardowe Pan/i grywa?

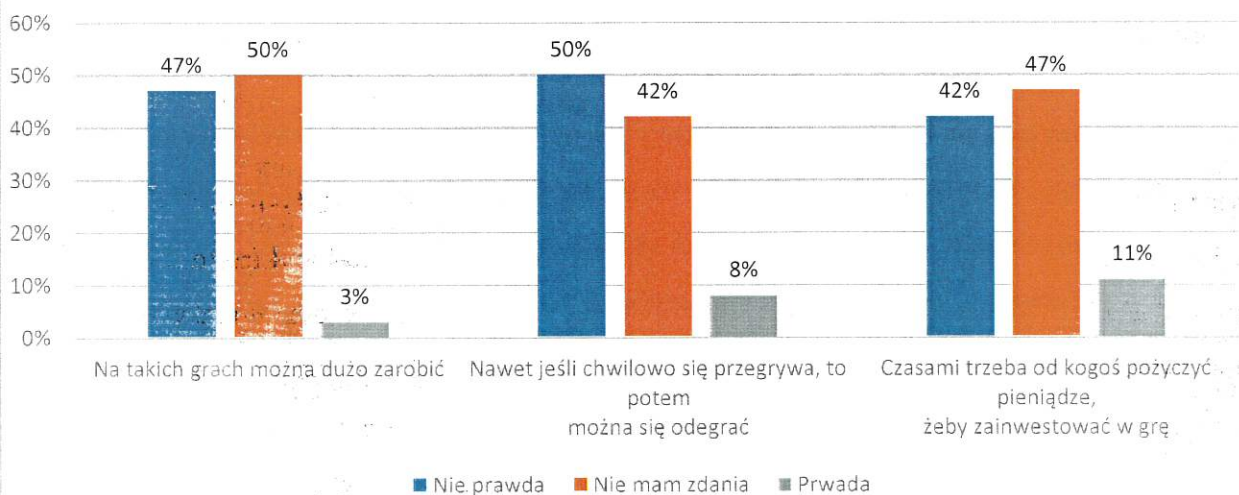

Wśród przyczyn podejmowania gier na pieniądze, na jakie wskazują badani dominują motyw finansowe oraz rozrywkowe. 38% ankietowanych przyznaje, że grywa w owe gry, ponieważ chce zasilić domowy budżet oraz mieć więcej pieniędzy na codzienne wydatki, 17% gra, gdyż potrzebuje pieniędzy na jakiś „ekstra” wydatek, kolejne 17% zaznaczyło, że ma przeczucie, iż czeka na nich duża wygrana, 17% zaznaczyło, że jest to dla nich rozrywka, sposób na nudę, a 17% gra dlatego, że lubi towarzyszące temu emocje. Aby poznać opinię mieszkańców na temat gier hazardowych na pieniądze, przedstawiono w ankiecie trzy stwierdzenia i poproszono o ocenę, czy uważają je za prawdziwe lub też nie prawdziwe. **Spora część mieszkańców Gminy Oleśnica przyjmuje konstruktywne postawy względem gier hazardowych.** 47% uważa za nieprawdę określenie „na takich grach można dużo zarobić”. 50% nie zgadza się z twierdzeniem: „nawet jeżeli się chwilowo przegrywa to potem można się odegrać”. 42% ankietowanych również uważa za nieprawdziwe zdanie „czasem trzeba od kogoś pożyczyć pieniądze, aby zainwestować w grę”.

Dlaczego grywa Pan(i) w gry na pieniądze? Proszę wskazać wszystkie istotne dla Pana(i) powody.

Jaka jest Pana/Pani opinia na temat gier na pieniądze?

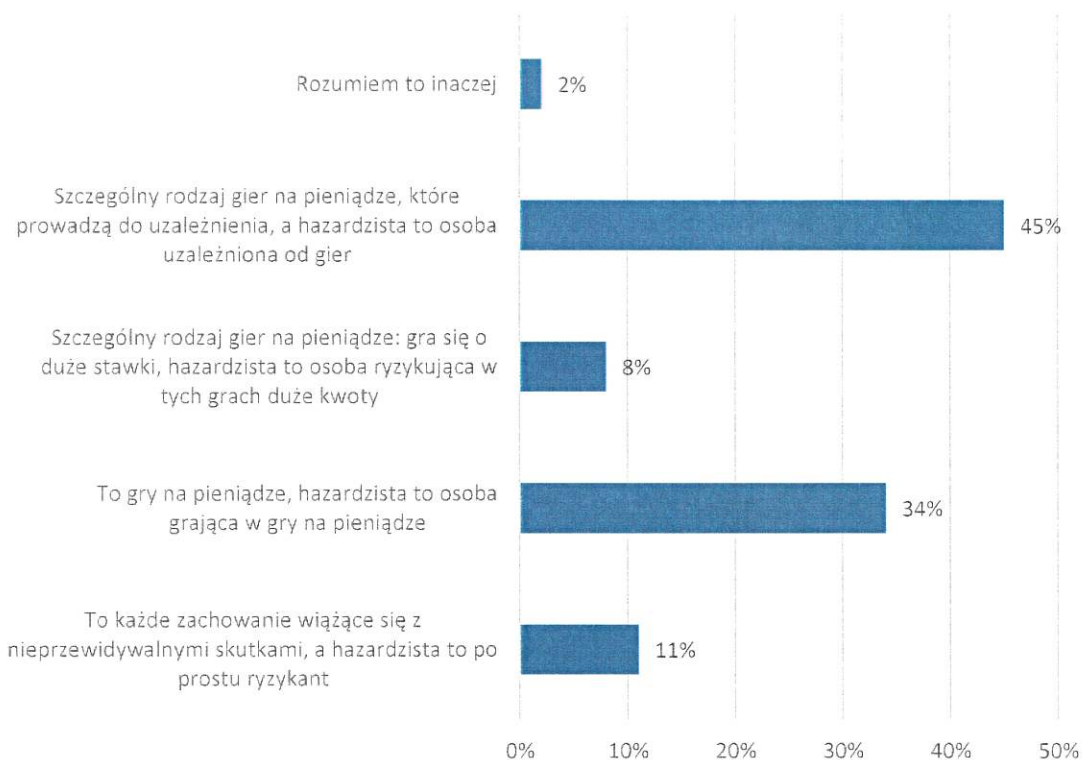
95% ankietyowanych mieszkańców Gminy Oleśnica jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić. Przeciwnego zdania jest 3% respondentów.

Uzależnienie od hazardu jest uznawane za przewlekłe i niewyleczalne schorzenie. Oznacza to, że powrót hazardzisty do bezpiecznego grania jest niemożliwy, zawsze wymknie się ono spod kontroli nawet, gdy przerwa w graniu była stosunkowa długa. Abstynencja od grania, nawet relatywnie długa, nie jest dowodem na wyleczenie i brak choroby. Uzależnienie od hazardu wymaga kompleksowego leczenia psychoterapeutycznego (psychoterapia indywidualna, rodzinna) i być może włączenia psychiatrycznego leczenia farmakologicznego. Podobnie, jak w przypadku uzależnienia od alkoholu, tu również występuje mechanizm współuzależnienia rodziny jako skutek uzależnienia członka rodziny.

W kolejnym pytaniu badanym zadano cztery stwierdzenia dotyczące definiowania słów hazard i hazardzista. Respondenci wskazywali na to, które ich zdaniem najlepiej oddaje znaczenie wspomnianych słów. Najwięcej wskazań (**45%**) otrzymało stwierdzenie: „*Szczególny rodzaj gier na pieniądze, które prowadzą do uzależnienia, a hazardzista to osoba uzależniona od gier*”.

Jak Pan/Pani rozumie słowo "hazard", "hazardzista"?

W ankiecie poproszono dorosłych mieszkańców Gminy Oleśnica o wyrażenie swojej opinii na temat różnego rodzaju uzależnień. Respondenci dokonywali oceny zaprezentowanych uzależnień w skali od 1 do 10 (gdzie 1 to niegroźnie przyzwyczajenie/nawyk a 10 to nałóg zagrażający życiu). Jeżeli chodzi o uzależnienie od różnego rodzaju substancji, to większość respondentów nie ma wątpliwości co tego, że alkoholizm (89% zaznaczyło liczbę 10) czy narkomania (71% zaznaczyło liczbę 10) są uzależnieniami zagrażającymi życiu.

W przypadku uzależnień behawioralnych wyniki badania przedstawiają się nieco inaczej:

- ✓ 5% badanych zaznaczyło w skali liczbę 10, jeżeli chodzi o zakupoholizm
- ✓ 13% badanych zaznaczyło w skali liczbę 10, jeżeli chodzi o pracoholizm;
- ✓ 32% badanych zaznaczyło w skali liczbę 10, jeżeli chodzi o siecioholizm;
- ✓ 39% badanych zaznaczyło w skali liczbę 10, jeżeli chodzi o patologiczny hazard.

Szczegółowy rozkład deklaracji przedstawia poniższa tabela.

Jaka jest Pana/Pani opinia na temat różnego rodzaju uzależnień?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Alkoholizm	8%	0%	0%	3%	0%	0%	3%	3%	13%	71%
Narkomania	5%	0%	3%	0%	0%	0%	0%	3%	0%	89%
Nikotynizm	5%	0%	3%	5%	3%	11%	8%	5%	11%	50%
Zakupoholizm (uzależnienie od zakupów)	11%	8%	5%	21%	18%	8%	11%	3%	11%	5%
Pracoholizm (uzależnienie od pracy)	11%	8%	3%	11%	18%	5%	13%	3%	16%	13%
Siecioholizm (uzależnienie od Internetu)	8%	0%	0%	3%	3%	13%	16%	11%	16%	32%
Uzależnienie od hazardu	5%	3%	3%	3%	0%	8%	13%	11%	16%	39%
Seksoholizm	16%	5%	3%	3%	8%	8%	13%	16%	8%	21%
Zaburzenia odżywiania	5%	0%	0%	5%	3%	11%	5%	3%	11%	58%

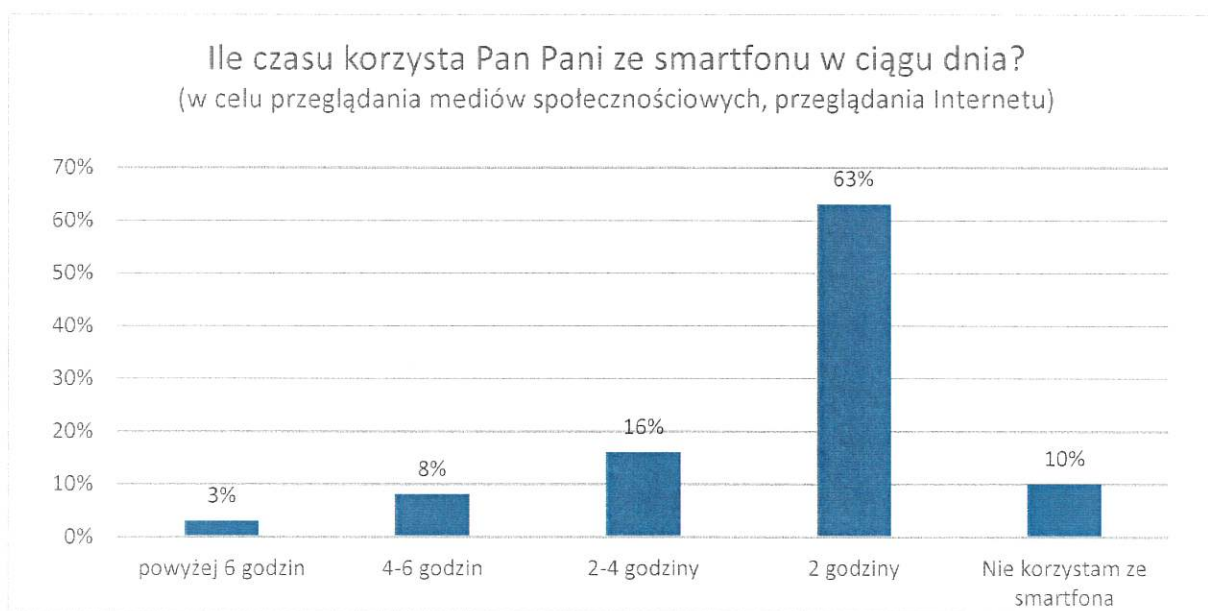
UZALEŻNIENIE OD INTERNETU, TELEFONU I PORTALI SPOŁECZNOŚCIOWYCH

Korzystanie z komputera, Internetu oraz telefonu komórkowego we współczesnym świecie stało się zachowaniem powszechnym, dla niektórych osób nawet codziennym. W całej Europie minął już okres, w którym komputer był traktowany jako coś nieznanego czy zagadkowego. Istotne zmiany, do których przyczynił się dynamicznie rozwijający się Internet, zaistniały w sposobie życia, komunikacji, spędzaniu czasu wolnego. W obecnych czasach korzystanie z komputera jest równie popularne, jak oglądanie telewizji i używanie telefonu komórkowego. Osoby, które sprawnie poruszają się po Internecie, nie muszą wychodzić z domu, aby zrobić zakupy, zapłacić rachunki, zdalnie pracować.³

³ Hołtyś B. W jaki sposób dzieci i młodzież korzystają z komputera i Internetu? [W:] B.M. Kaja, B. Hołtyś (red.). Wzrost i rozwój. Psychostymulacja i psychokreacja. T. VIII. Bydgoszcz 2009: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.

Szerokie upowszechnienie technologii informacyjnych owocuje korzystnymi zmianami we wszystkich dziedzinach aktywności ludzi. Jednocześnie stanowi źródło rozmaitych zagrożeń. Ponieważ użytkownikami technologii informacyjnych są ludzie o bardzo zróżnicowanych właściwościach, stąd różnorodność postaw i postępowań obserwowanych w takich sytuacjach. Dla jednych komputer i Internet będą wspornikami i możliwymi do racjonalnego wykorzystania narzędziami ułatwiającymi przebieg aktywności (w życiu, pracy, uczeniu się, uczestnictwie w kulturze, odpoczynku). Dla drugich będą przedmiotem uzależnień.⁴

Z odpowiedzi uzyskanych od ankietowanych mieszkańców Gminy Oleśnica wynika, iż **63% z nich korzysta ze smartfonu 2 godziny dziennie**, co można uznać za rozsądny czasokres. Niepokojące są wskazania **łącznie 24% badanych**, którzy deklarują czas przeznaczony na korzystanie z telefonu **od 2 do 6 godzin dziennie**.

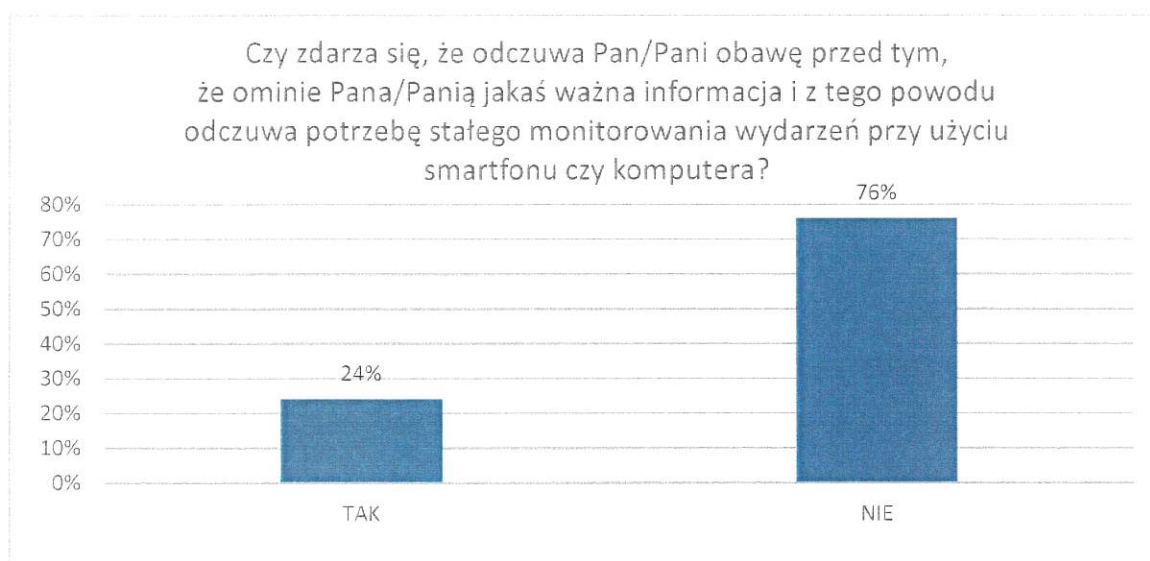

W języku angielskim rozwinięciem skrótu FOMO jest wyrażenie *fear of missing out*. Określa ono sytuację, w której osoba odczuwa przeraźliwy strach przed tym, że ominie ją jakaś ważna informacja i z tego powodu odczuwa potrzebę stałego monitorowania wydarzeń przy użyciu smartfonu czy komputera. Syndrom FOMO w dobie Internetu i mediów społecznościowych stanowi swoistą chorobę cywilizacyjną.⁵

⁴ Furmánek W., *Uzależnienie od komputera i Internetu*, Dydaktyka Informatyki 9, 2014, s. 49-48.

⁵ www.avigon.pl

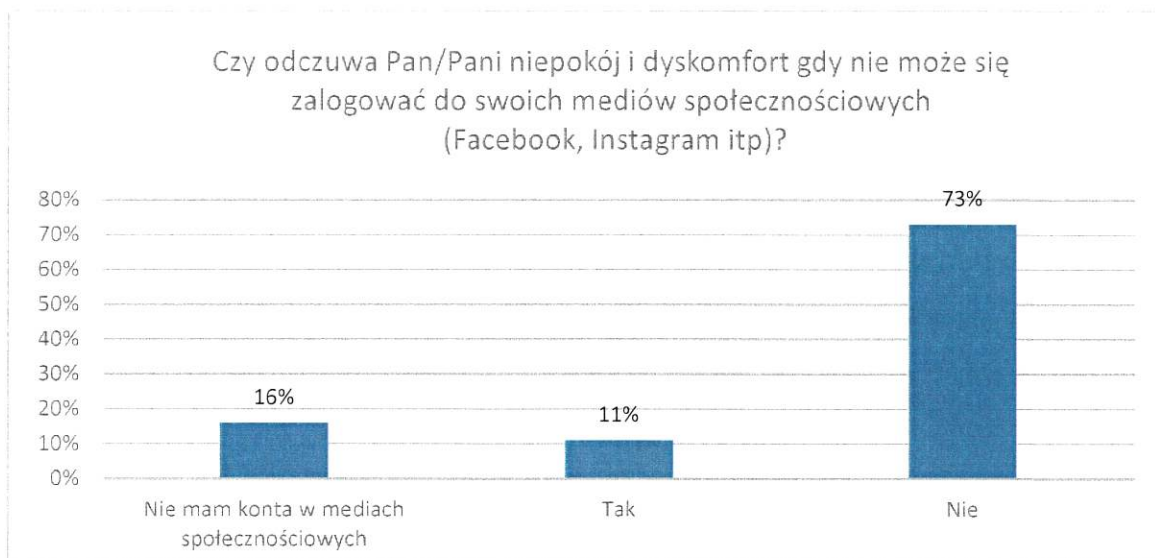
Wśród ankietowanych mieszkańców Gminy Oleśnica 24% przyznaje, że zauważa u siebie symptomy typowe dla FOMO.

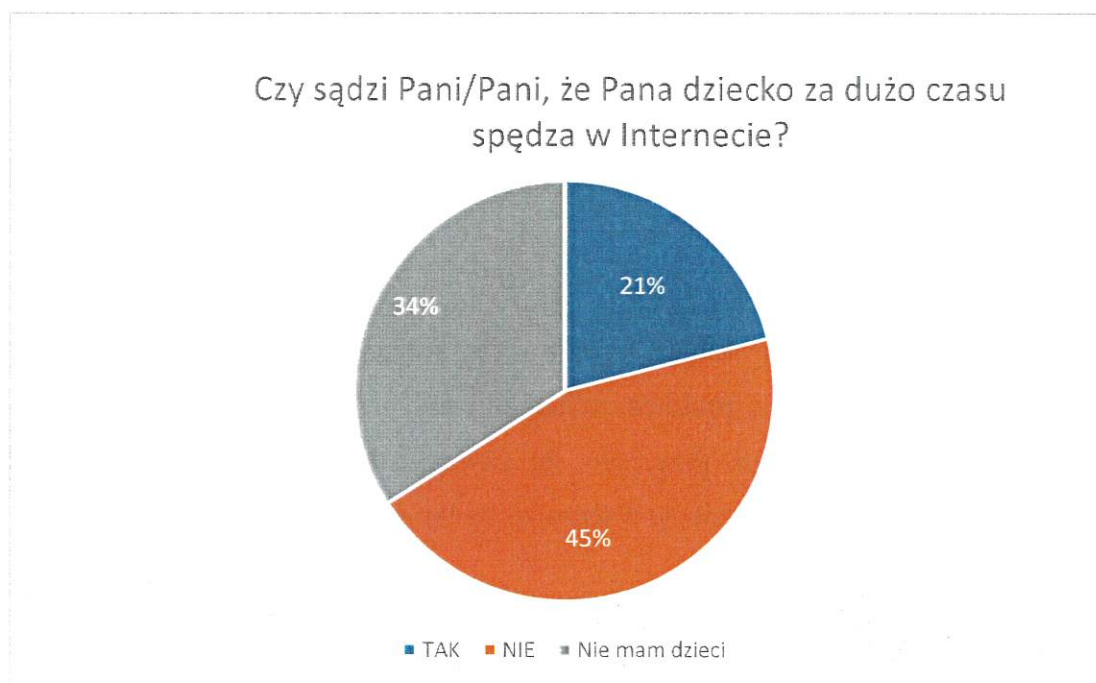
Pojęcie „uzależnienie od Facebooka” przestało być przypuszczeniem czy uogólnieniem odnoszącym się do wszelkich mediów społecznościowych. Od niedawna używa się go oficjalnie w literaturze fachowej jako nazwę bardzo konkretnego zjawiska. To portal, który często nazywamy „zjadaczem czasu”. To niestety niebezpieczny objaw. Uzależnienie od Facebooka jest definiowane jako nadmierne zaangażowanie, które zakłóca codzienne aktywności i relacje interpersonalne. Symptodem, który możemy zaobserwować, jeśli podejrzewamy siebie lub swoje dzieci o uzależnienie od Facebooka jest niepokój i dyskomfort, kiedy nie możemy zalogować się do portalu. Jeśli uczucie, które zwykle tłumaczymy ciekawością zaczyna być natrętne, a potrzeba zalogowania się narasta, możemy mieć do czynienia z nałogiem.⁶

73% badanych deklaruje, że nie zauważa u siebie symptomów charakterystycznych dla uzależnienia od korzystania z portali społecznościowych a 16% nie ma konta tam konta. Warto zauważyć, że 11% przyznało, że odczuwa dyskomfort i niepokój, kiedy nie może zalogować się do swoich mediów społecznościowych.

⁶ Raport KUL „Funkcjonowanie emocjonalne a uzależnienie od Facebooka oraz jego związki ze zdrowiem psychicznym”, Lublin 2019

Ostatnie pytanie w tej części ankiety skierowanej do dorosłych respondentów dotyczyło opinii na temat czasu spędzanego przez ich dzieci na surfowaniu po Internecie. 21% przyznało, że ich dziecko spędza „w Internecie” za dużo czasu.

ZAKUPOHOLIZM

Kupowanie impulsywne polega na podejmowaniu zachowania w sposób nagły i spontaniczny, na ogół pod wpływem bodźców zewnętrznych. Kupowanie impulsywne nie służy redukcji napięcia czy radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Natomiast kupowanie kompulsywne stanowi formę radzenia sobie z negatywnymi emocjami czy stresem, zatem jest powodowane czynnikami wewnętrznymi. Kupowanie o charakterze kompulsywnym staje się nawykowe i angażuje znacznie więcej zasobów – poznawczych (myślenie, planowanie) i finansowych (kupowanie niepotrzebnych przedmiotów). To właśnie forma kompulsywna prowadzi do uzależnienia i je podtrzymuje.

Zaburzenia kompulsywnego kupowania najczęściej pojawia się u osób młodych, a charakteryzują się powracającą, nieodpartą potrzebą kupowania (poczuciem przymusu), utratą kontroli nad kupowaniem i kontynuowaniem tej czynności pomimo świadomości negatywnych jej konsekwencji. Do negatywnych konsekwencji należą problemy w rodzinie, problemy finansowe (nierzadko powiązane, np. kłótnie dotyczące wydanych kwot), jak również problemy z prawem (np. drobne kradzieże w sklepach). W przypadku braku lub ograniczonej możliwości kupowania nasilają się negatywne emocje (np. niepokój), z drugiej jednak strony kupowanie wywołuje poczucie winy czy stany depresyjne.⁷ Z najnowszych badań CBOS opublikowanych w maju 2019 roku wynika, że zakupoholizm dotyczy 3,7 % populacji Polaków od 15 roku życia.⁸

Jak wskazują wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Oleśnica, problem zakupoholizmu nie jest powszechnym w lokalnej społeczności. 8% respondentów przyznało, że zdarzają się im niekontrolowane zakupy. Z kolei 92% wyraziło zdanie przeciwne wskazując, że ten problem ich nie dotyczy.

⁷ Rowicka M., *Uzależnienia behawioralne. Praktyka i teoria*, Minister Zdrowia, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2015

⁸ Raport CBOS „Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących hazardu i innych uzależnień behawioralnych – edycja 2018/2019”

Czy zdarzają się Panu/Pani niekontrolowane zakupy (także on-line) po, których miewa Pan/Pani poczucie winy?

PRACOHOLIZM

Przyjmuje się, że pracoholizm to stan psychiczny charakteryzujący się przede wszystkim stałym, wewnętrznym przymusem (silną potrzebą) wykonywania pracy lub innych czynności z nią związanych, przymusem myślenia o pracy z towarzyszącym poczuciem dyskomfortu (złego samopoczucia) w sytuacjach, kiedy możliwość zajmowania się sprawami, które jej dotyczą, jest utrudniona. Jest to stan uzależnienia od wykonywanej pracy, powodujący zaburzenie równowagi między istotnymi elementami życia codziennego. O pracoholizmie można także mówić wówczas, kiedy związek jednostki z jej pracą stanowi poważną konkurencję dla innych ważnych związków, kiedy praca stała się źródłem większej satysfakcji niż życie rodzinne i inne dotychczasowe relacje i zamiłowania.⁹

Uzależnienie od pracy zostało uznane jako jedno z uzależnień behawioralnych.

Zapytano ankietowaną grupę, czy w ich opinii można uzależnić się od pracy.

Uzyskane odpowiedzi wskazują, że 85% jest zdania, iż od pracy można się uzależnić, 13% uważa przeciwnie.

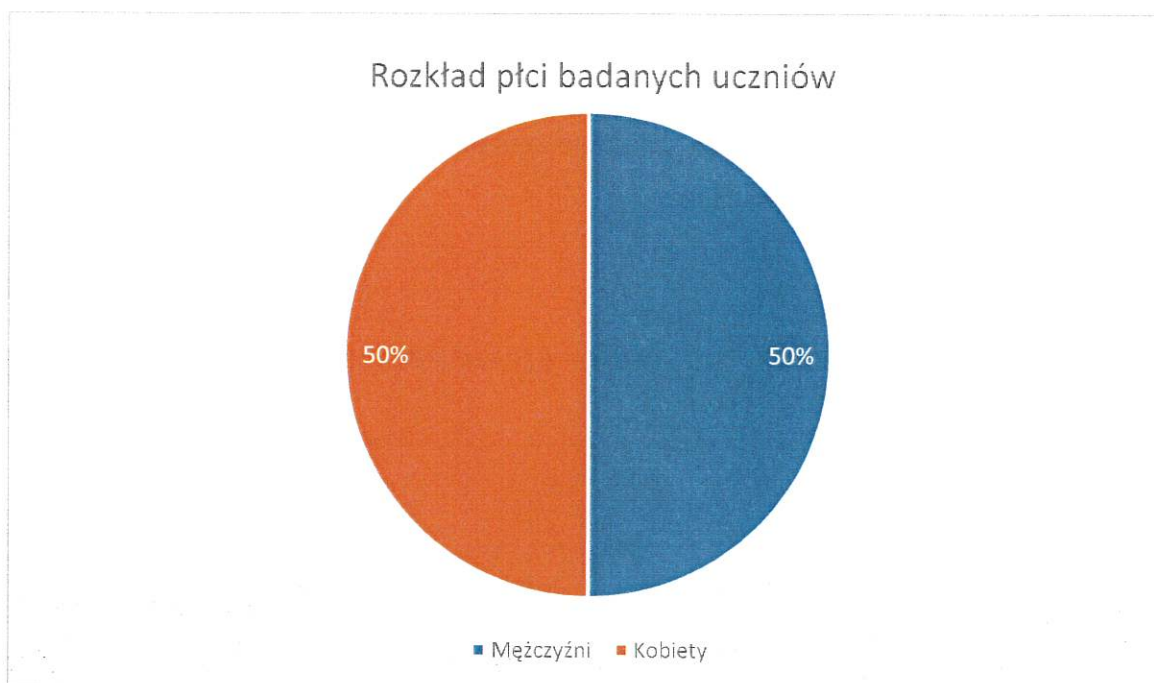

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE W ŚRODOWISKU MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

GUPA BADANA

Badanie przeprowadzono metodą CAWI (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Użycie tej metody pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, że na wszystkie pytania zostanie udzielona odpowiedź.

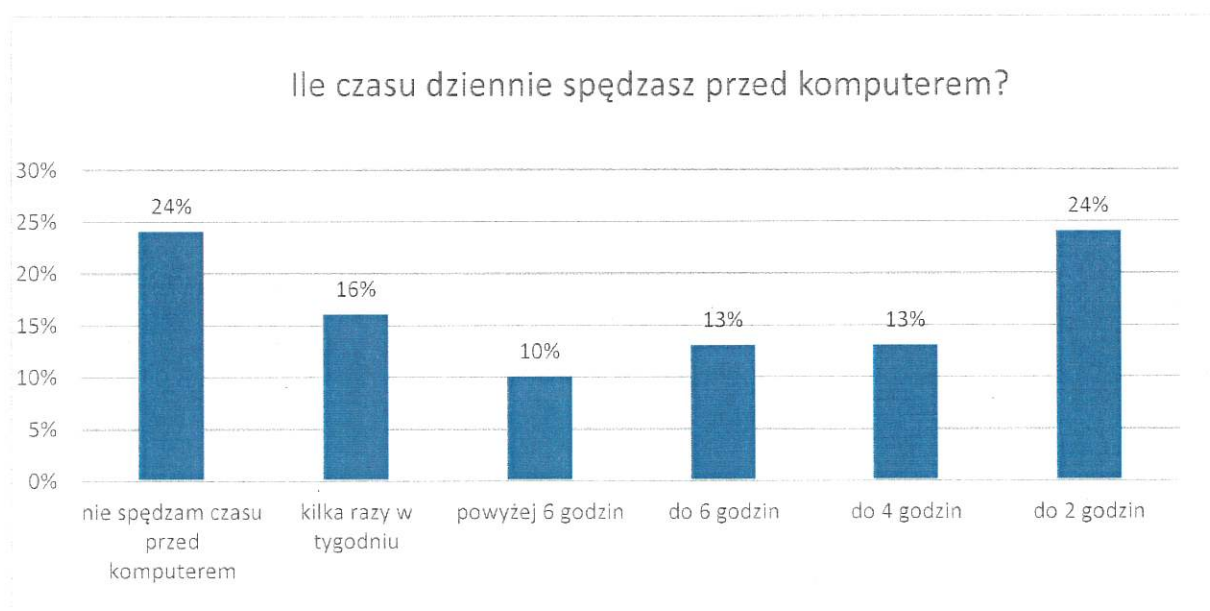
W badaniu wzięli udział uczniowie szkół podstawowych (od klasy 6) oraz szkół ponadpodstawowych z terenu Gminy Oleśnica.

UZALEŻNIENIE OD INTERNETU I SMARTFONU

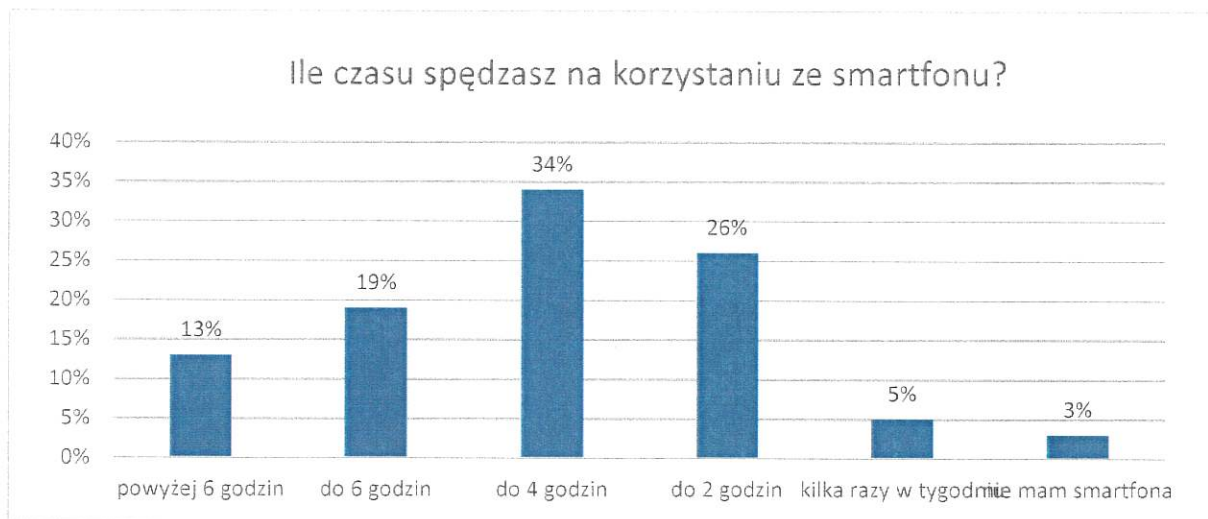
Problematyka nieprawidłowego korzystania z Internetu i komputera (w tym, nadużywanie) staje się coraz powszechniejszym zagadnieniem. Komputer i Internet oferują szeroki wachlarz aktywności – zarówno prorozwojowych (dostęp do wiedzy), jak i patologicznych (m.in. dostęp do treści pornograficznych). Jedną z najbardziej rozpowszechnionych aktywności, które można wykonywać będąc online, jest granie w gry czy korzystanie z portali społecznościach. Mimo że odpowiedzialne korzystanie z komputera i Internetu, nawet przez dzieci, niesie ze sobą wiele korzyści, to należy jednak zwrócić uwagę na potencjalne zagrożenia wynikające z nadmiernego, pozbawionego kontroli zaangażowania. Poza skrajnymi przykładami niebezpieczeństwa, jakie wiąże się z nielegalnym użytkowaniem Internetu, pozostaje obszar związany z negatywnymi konsekwencjami dla rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży. Spędzanie coraz większej ilości czasu przed monitorem komputera ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego, ale także dla rozwoju emocjonalnego i społecznego.¹⁰

Uczniowie szkół Gminy Oleśnica najczęściej spędzają przed komputerem czas do 2 godzin dziennie (24%). Kolejne 26% deklaruje czas pomiędzy 2 a 6 godzin dziennie. 24% deklaruje, że nie korzysta z komputera.

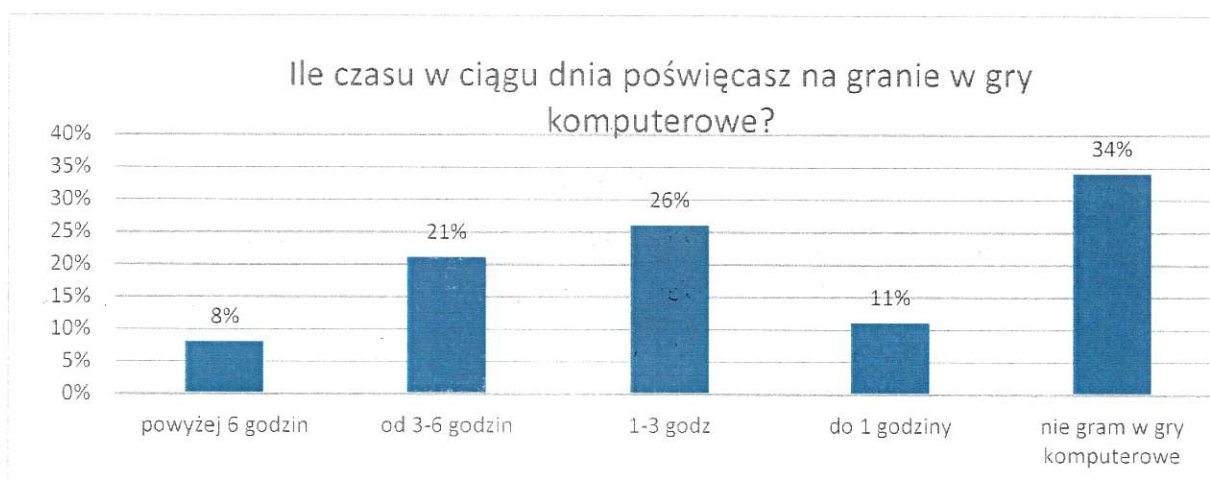

¹⁰ Rowicka M., *Uzależnienia behawioralne. Praktyka i teoria*, Minister Zdrowia, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2015

W przypadku korzystania ze smartfonu uczniowie deklarują najczęściej czas do 4 godzin dziennie (34%). Niepokojące są deklaracje uczniów mówiące o korzystaniu ze smartfonu powyżej 6 godzin dziennie (19%).

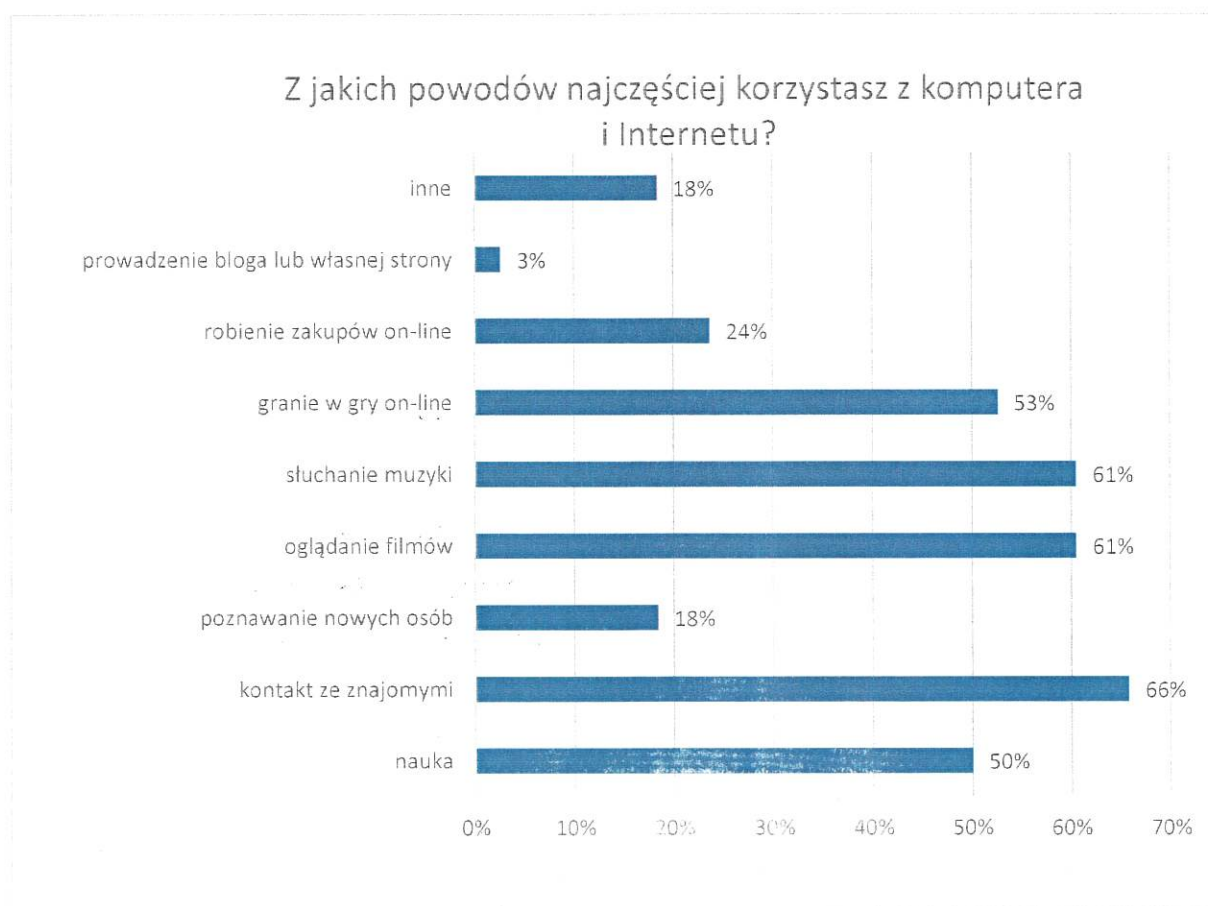
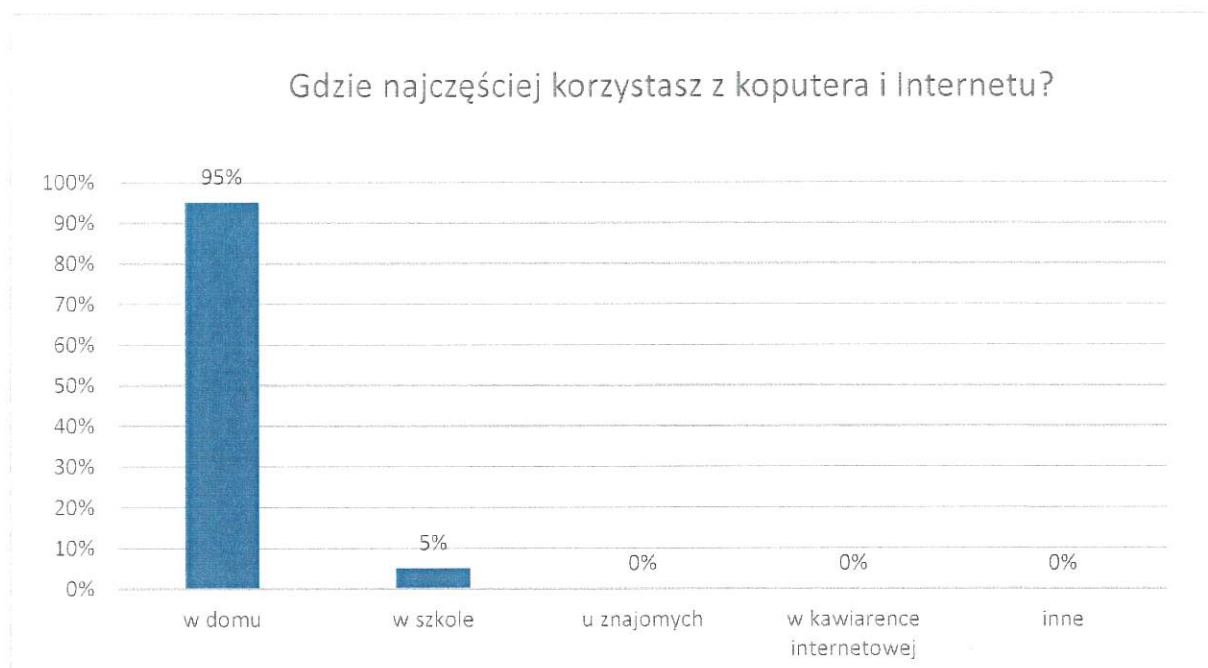

Zapytaliśmy uczniów, ile czasu w ciągu dnia poświęcają na granie w gry komputerowe. Optymistyczne są wskazania 34% uczniów mówiące, że nie grają w gry komputerowe. Kolejne 26% zadeklarowało czas w przedziale od 1 do 3 godzin dziennie. Należy tutaj zaznaczyć, że dzieci i młodzież, tak samo jak dorośli, nie zawsze potrafią dokonać „uczciwej” samooceny swoich negatywnych przyzwyczajzeń czy nawyków, dlatego należy mieć na uwadze, że ten odsetek w rzeczywistości może być jeszcze wyższy.

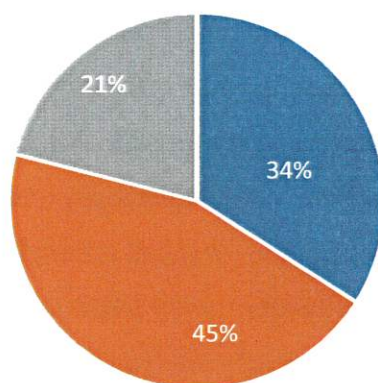
Według deklaracji uczniowie najczęściej korzystają z komputera i Internetu w domu (95%). Jeżeli chodzi o powody korzystania z komputera i Internetu uczniowie

wskazywali kolejno na: kontakt ze znajomymi (66%), oglądanie filmów (61%), słuchanie muzyki (61%), granie w gry online (53%) oraz naukę (50%).

Samemu ciężko jest stwierdzić, czy czas spędzany przed ekranem komputera wymyka się spod kontroli. Najczęściej zauważają to najbliżsi i ich spostrzeżeń nie należy lekceważyć. **Zapytaliśmy uczniów, czy podejmowali próby ograniczenia czasu poświęcanego na surfowanie po Internecie.** Okazuje się, że 34% badanych z pozytywnym skutkiem ograniczyło czas poświęcany na korzystanie z Internetu.

Czy podejmowałeś/aś próby ograniczenia czasu poświęcanego na „surfowanie” po Internecie?

■ TAK z pozytywnym skutkiem ■ NIE ■ TAK ale bez skutku

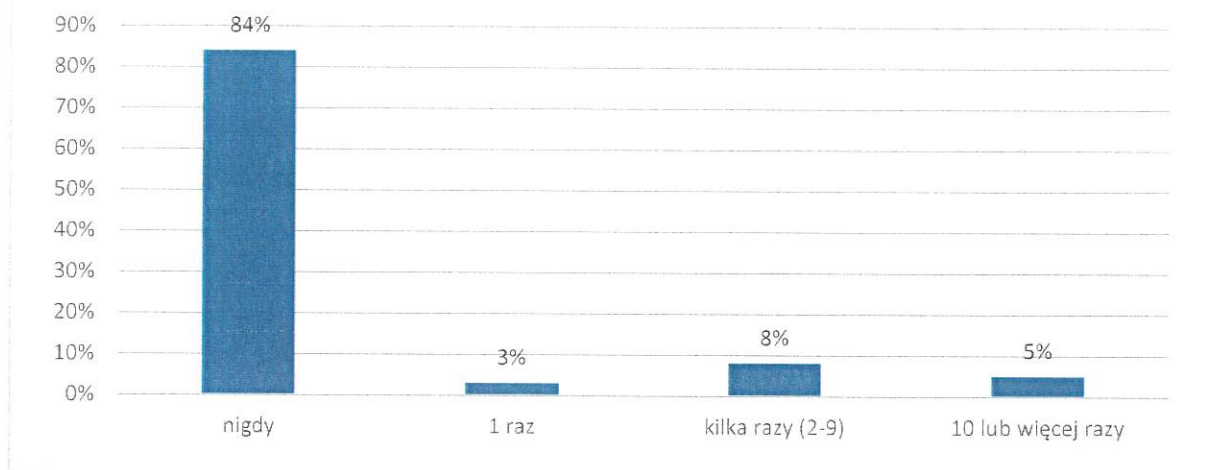
UZALEŻNIENIE OD HAZARDU

Hazard wydaje się być rozrywką zarezerwowaną dla dorosłych, jednakże w różnorodne gry hazardowe coraz częściej uwikłane są również dzieci i młodzież. Z badań przeprowadzonych w 2018 roku przez CBOS wynika, że w grupie młodzieży częściej narażeni na uzależnienie od gier hazardowych są chłopcy niż dziewczęta. Jednocześnie ponad połowa nieletnich nie rozmawia z rodzicami, o tym, że gra na pieniądze. Choć, w porównaniu z deklaracjami sprzed 2 lat, mniej młodych ludzi gra na pieniądze i mniej spośród nich jest zagrożonych uzależnieniem od hazardu, to w przypadku 10% chłopców zauważono symptomy wskazujące na wysoki stopień ryzyka uzależnienia od hazardu. Na tle danych zebranych w 2016 roku widoczny jest spadek zainteresowania hazardem. Jednocześnie poprzedni wynik był wyższy niż wykazany w badaniu w 2013 roku. Jak tłumaczą autorzy raportu „Młodzież 2018” – „to swego rodzaju „falowanie” zainteresowania hazardem wśród młodzieży charakterystyczne jest dla niemal wszystkich gier uwzględnionych w badaniu – wyjątek stanowią jedynie konkursy SMS-owe, w przypadku których od 2010 roku notujemy trwały trend spadkowy”. Podobnie jak w latach ubiegłych, najpopularniejszą wśród młodzieży grą typu hazardowego jest Lotto, w które grywa więcej niż co czwarty młody człowiek (28%)¹¹.

Uczniowie z Gminy Oleśnica w sporej większości (84%) nie mają doświadczenia z internetowymi grami na pieniądze. Jednakże 16% miało do czynienia z taką formą hazardu, a 5% grało więcej niż 10 razy.

¹¹ CBOS, *Młodzież 2018*, Warszawa 2019.

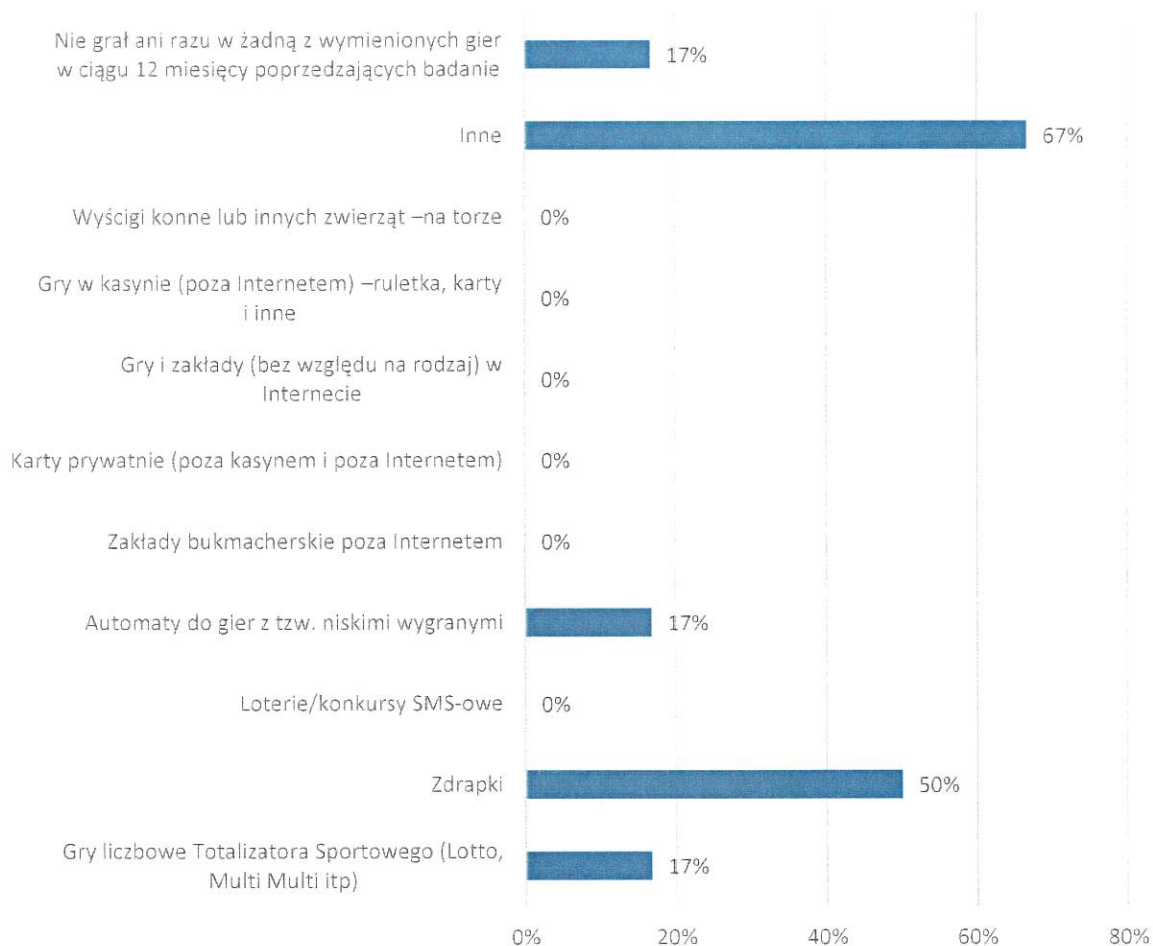
Gras/aś w jakiegolwiek gry na pieniadze?

Jeżeli chodzi o rodzaj gier na pieniądze, badana grupa zadeklarowała, że najczęściej gra kolejno w: zdraпки (50%), gry liczbowe Totalizatora Sportowego (17%), oraz automaty do gier (17%).

W jakie gry na pieniądze grałeś?

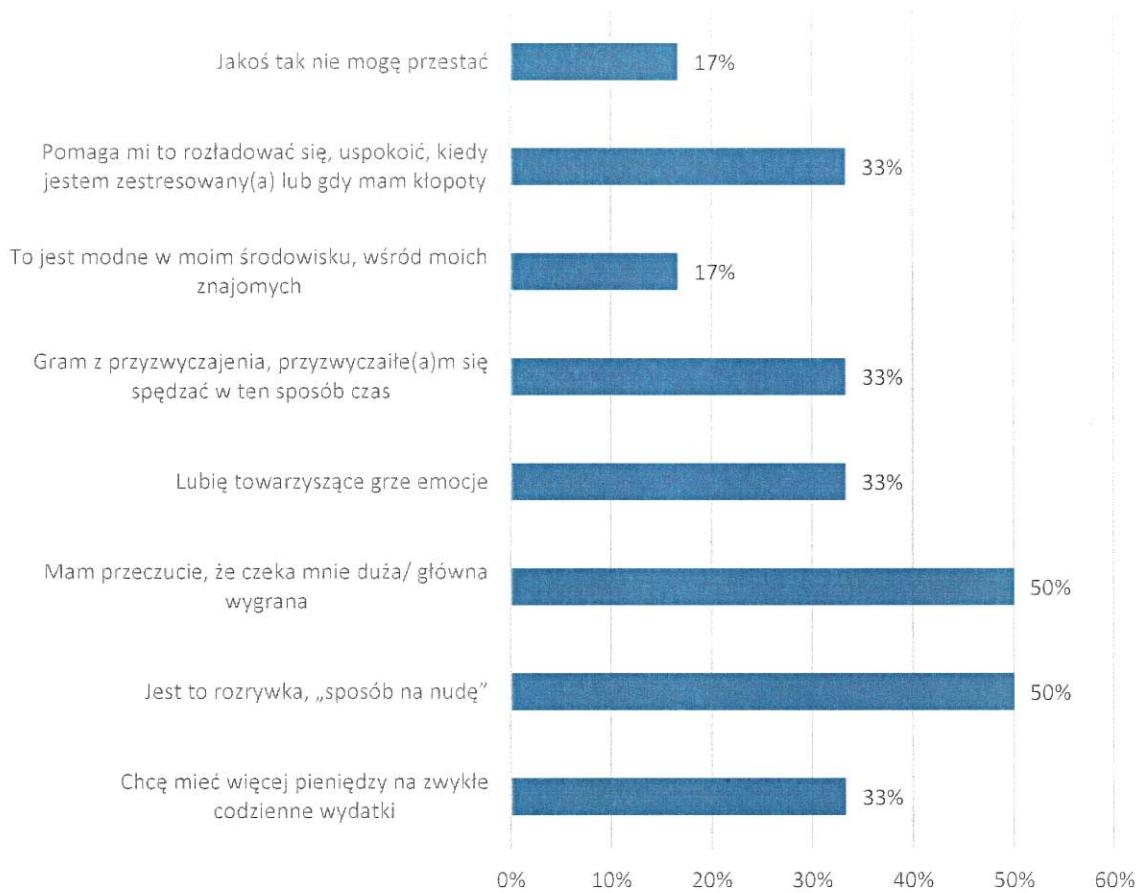
*pytanie wielokrotnego wyboru

Wśród przyczyn podejmowania się gry na pieniądze, na jakie wskazują badani uczniowie dominują motywy finansowe oraz rozrywkowe. Dla 50% uczniów szkół Gminy Oleśnica te gry są sposobem na nudę, a 33% lubi towarzyszące grze emocje. Pojawiły się również wskazania mówiące, że: uczniowie grają, gdyż mają przecucie, iż czeka ich duża wygrana (50%) oraz chęć posiadania większej ilości pieniędzy na codzienne wydatki (33%). Niepokojące są deklaracje 33% uczniów wskazujące na granie związane z odreagowaniem emocji.

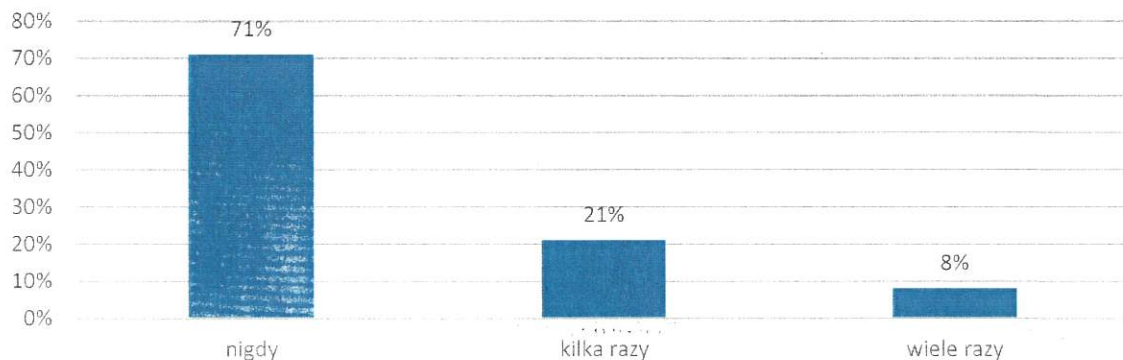
Dlaczego grasz w gry na pieniądze?

*pytanie wielokrotnego wyboru

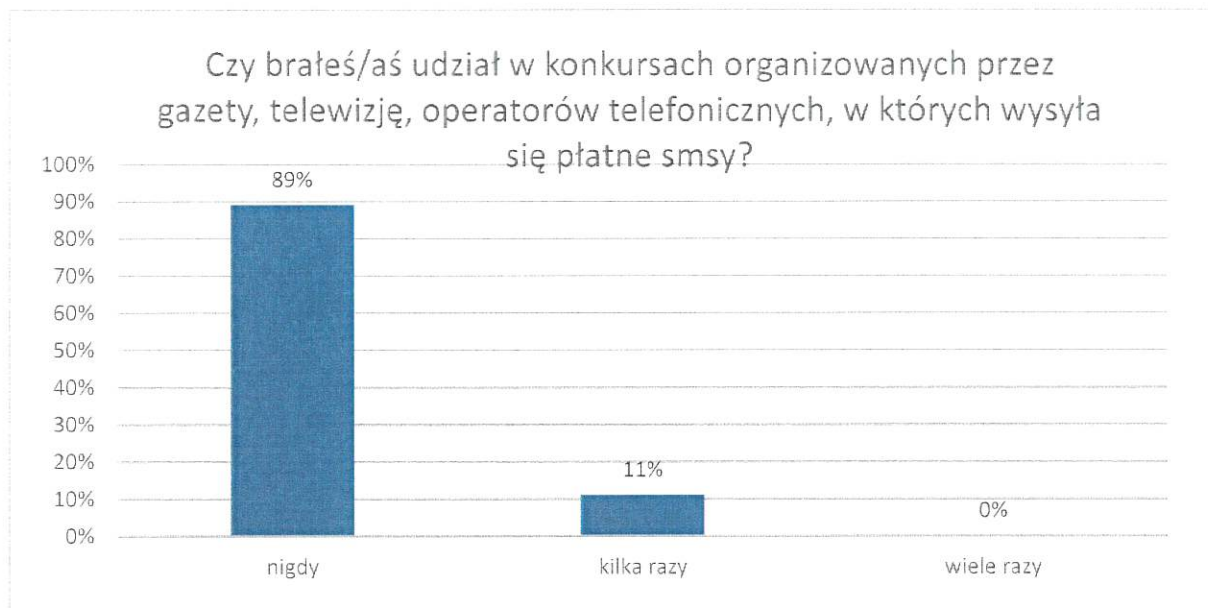

29% uczniów deklaruje, że przynajmniej raz grało na automatach w salonach gier.
Natomiast 71% wskazuje, że nie miało nigdy do czynienia z taką formą hazardu.

Czy grałeś/aś na automatach, w salonach gier?

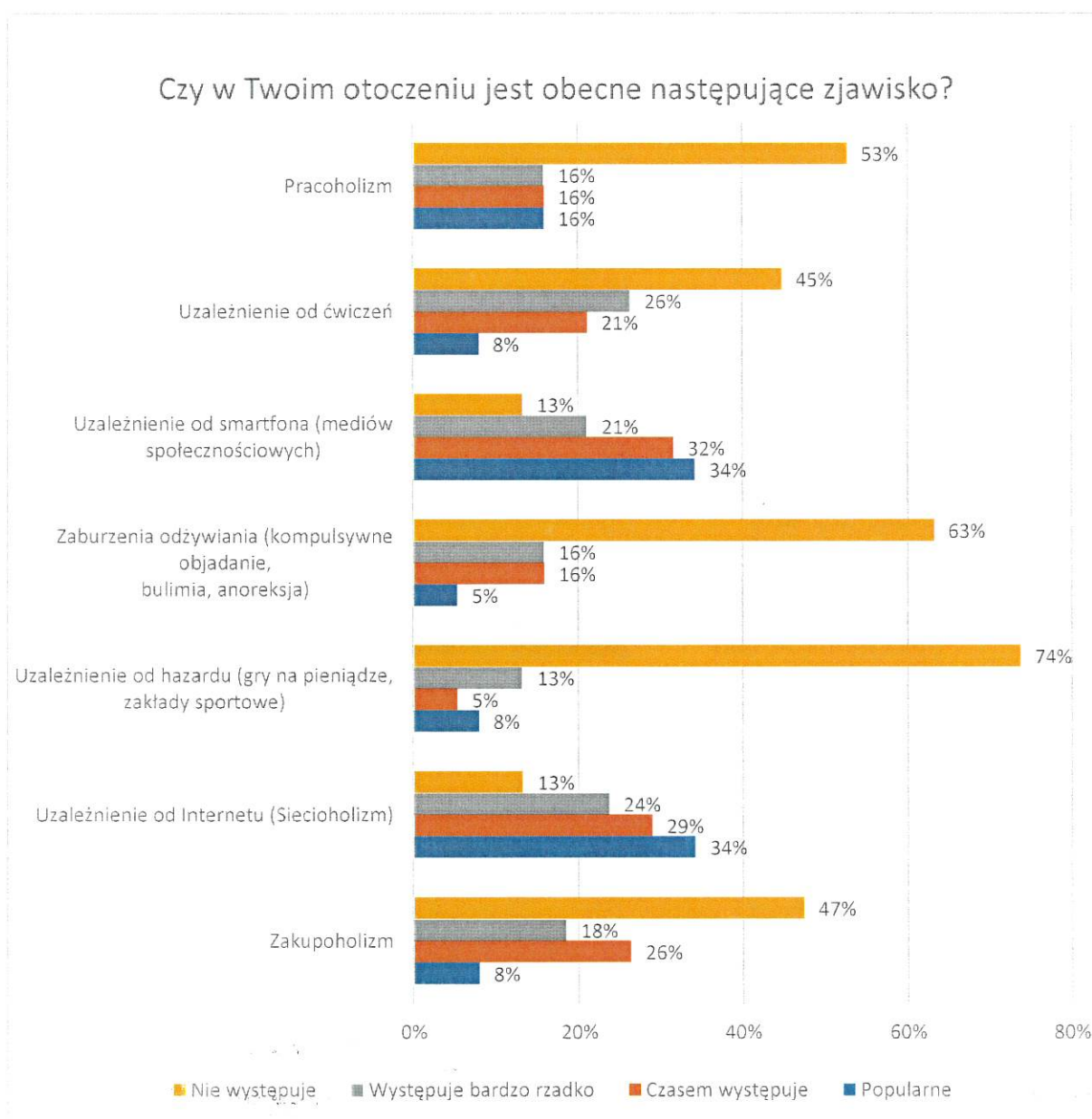
Jeżeli chodzi o konkursy polegające na wysyłaniu płatnych smsów organizowane przez telewizję, gazety czy operatorów telefonicznych, badania wskazują, że wśród młodzieży Gminy Oleśnica nie są one popularne – 89% nigdy nie brało w nich udziału.

89% ankietyowanych uczniów Gminy Oleśnica jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić. Przeciwnego zdania jest 3% respondentów, a 8% deklaruje brak wiedzy w tym temacie.

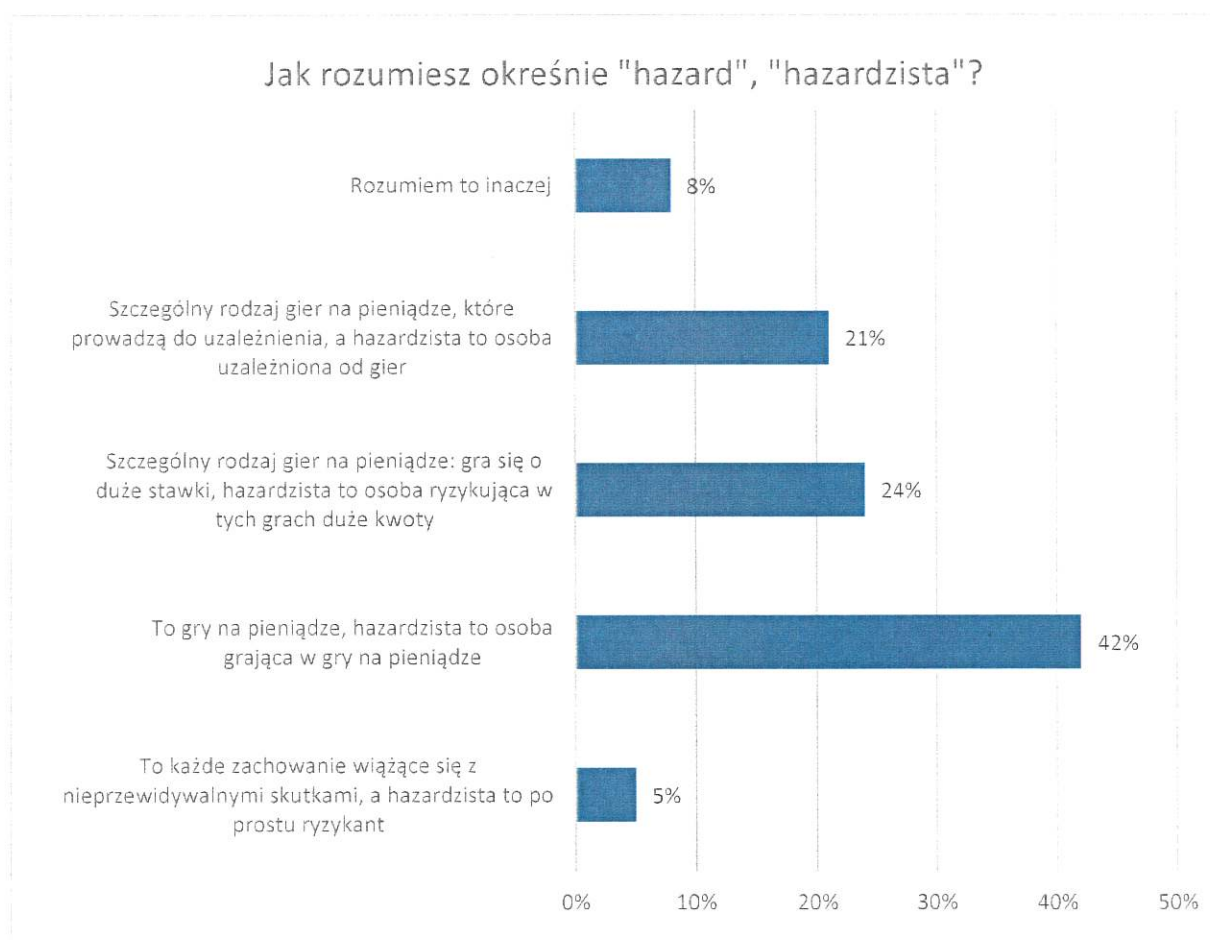
Uczniowie z Gminy Oleśnica zostali także poproszeni o ocenę powszechności występowania niektórych uzależnień behawioralnych w ich otoczeniu. **Za najbardziej powszechne¹² uczniowie uznali:** uzależnienie od smartfon i mediów społecznościowych (66%) oraz uzależnienie od Internetu (63%). **Natomiast jako najrzadziej występujące¹³ uzależnienie behawioralne** badani ocenili uzależnienie od hazardu (87%) oraz zaburzenia odżywiania (79%). Szczegółowy rozkład deklaracji przedstawia poniższy wykres.

¹² Suma odpowiedzi: popularne i czasem występuje

¹³ Suma odpowiedzi: nie występuje i występuje bardzo rzadko

W ostatnim pytaniu zaprezentowaliśmy badanym uczniom cztery stwierdzenia dotyczące definiowania słów hazard i hazardzista. Respondenci wskazywali na to, które ich zdaniem najlepiej oddaje znaczenie wspomnianych słów. Najwięcej wskazań (**42%**) otrzymało stwierdzenie: „*To gry na pieniądze, hazardzista to osoba grająca w gry na pieniądze*”.

PODSUMOWANIE Dorośli mieszkańcy Gminy Oleśnica:

- Za pozytywny wskaźnik można uznać deklaracje dorosłych mieszkańców gminy, mówiące, że posiadają oni wiedzę na temat czym są uzależnienia behawioralne. Udzielone odpowiedzi wskazują, że 84% procent respondentów uważa, że posiada taką wiedzę, natomiast 16% wskazało przeciwnie.
- Za najistotniejsze problemy społeczne w kontekście uzależnień behawioralnych, mieszkańcy Gminy Oleśnica uznali: uzależnienie od komputera i Internetu (74%), pracoholizm (55%) oraz zakupoholizm (44%).
- Deklaracje respondentów wskazują, że wśród dorosłych mieszkańców Gminy Oleśnica 84% nigdy nie grało w gry hazardowe na pieniądze, a 16% przyznało, iż uczestniczyli w takiej formie hazardu. Największą popularnością cieszą się: gry Totalizatora Sportowego (66%) oraz zdraпки (50%).
- Wśród przyczyn podejmowania się gry na pieniądze dominują motywy finansowe oraz rozrywkowe. 38% ankietowanych przyznaje, że grywa w owe gry, ponieważ chce zasilić domowy budżet oraz mieć więcej pieniędzy na codzienne wydatki, 17% gra, gdyż potrzebuje pieniędzy na jakiś „ekstra” wydatek, kolejne 17% zaznaczyło, że ma przecucie, iż czeka na nich duża wygrana, 17% zaznaczyło, że jest to dla nich rozrywka, sposób na nudę, a 17% gra dlatego, że lubi towarzyszące temu emocje.
- 95% ankietowanych mieszkańców Gminy Oleśnica jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić. Przeciwnego zdania jest 3% respondentów.
- Spora część mieszkańców Gminy Oleśnica przyjmuje konstruktywne postawy względem gier hazardowych. 47% uważa za nieprawdę określenie „na takich grach można dużo zarobić”. 50% nie zgadza się z twierdzeniem: „nawet jeżeli się chwilowo przegrywa to potem można się odegrać”. 42% ankietowanych również uważa za nieprawdziwe zdanie „czasem trzeba od kogoś pożyczyć pieniądze, aby zainwestować w grę”.
- Z odpowiedzi uzyskanych od ankietowanych mieszkańców Gminy Oleśnica wynika, iż 63% z nich korzysta ze smartfonu 2 godziny dziennie, co można uznać za rozsądny czasokres. Niepokojące są wskazania łącznie 24% badanych, którzy deklarują czas przeznaczony na korzystanie z telefonu od 2 do 6 godzin dziennie.
- Wśród ankietowanych mieszkańców Gminy Oleśnica 24% przyznaje, że zauważa u siebie symptomy typowe dla FOMO.
- 73% badanych deklaruje, że nie zauważa u siebie symptomów charakterystycznych dla uzależnienia od korzystania z portali społecznościowych. Warto zauważyć, że 11%

przyznało, że odczuwa dyskomfort i niepokój, kiedy nie może zalogować się do swoich mediów społecznościowych.

- 21% przyznało ankietowanym, że ich dziecko spędza „w Internecie” za dużo czasu.
- Problem zakupoholizmu nie jest powszechnym w lokalnej społeczności. 8% respondentów przyznało, że zdarzają się im niekontrolowane zakupy. Z kolei 92% wyraziło zdanie przeciwne wskazując, że ten problem ich nie dotyczy.
- 85% mieszkańców gminy jest zdania, iż od pracy można się uzależnić a 13% uważa przeciwnie.

Młodzież szkolna Gminy Oleśnica:

- Uczniowie szkół Gminy Oleśnica najczęściej spędzają przed komputerem czas do 2 godzin dziennie (24%). Kolejne 26% deklaruje czas pomiędzy 2 a 6 godzin dziennie.
- W przypadku korzystania ze smartfonu uczniowie deklarują najczęściej czas do 4 godzin dziennie (34%). Na uwagę zasługują deklaracje uczniów mówiące o korzystaniu ze smartfonu powyżej 6 godzin dziennie (19%).
- Według deklaracji uczniowie najczęściej korzystają z komputera i Internetu w domu (95%). A jako powody korzystania z komputera i Internetu uczniowie wskazywali kolejno na: kontakt ze znajomymi (66%), oglądanie filmów (61%), słuchanie muzyki (61%), granie w gry online (53%) oraz naukę (50%).
- 34% uczniów Gminy Oleśnica z pozytywnym skutkiem ograniczyło czas poświęcany na korzystanie z Internetu.
- Uczniowie z Gminy Oleśnica w sporej większości (84%) nie mają doświadczenia z internetowymi grami na pieniądze. Jednakże 16% miało do czynienia z taką formą hazardu.
- Jeżeli chodzi o rodzaj gier na pieniądze, uczniowie najczęściej grają kolejno w zdrapki (50%), gry liczbowe Totalizatora Sportowego (17%) oraz automaty do gier (17%). Wśród przyczyn podejmowania się gry na pieniądze, na jakie wskazują badani uczniowie dominują motywy finansowe oraz rozrywkowe. Dla 50% uczniów szkół Gminy Oleśnica te gry są sposobem na nudę, a 33% lubi towarzyszące grze emocje. Pojawiły się również wskazania mówiące, że: uczniowie grają, gdyż mają przecucie, iż czeka ich duża wygrana (50%) oraz chęć posiadania większej ilości pieniędzy na codzienne wydatki (33%). Niepokojące są deklaracje 33% uczniów wskazujące na granie związane z odreagowaniem emocji.

- 29% uczniów deklaruje, że przynajmniej raz grało na automatach w salonach gier. Natomiast 71% wskazuje, że nie miało nigdy do czynienia z taką formą hazardu.
- W konkursach polegających na wysyłaniu płatnych smsów organizowanych przez telewizję, gazety czy operatorów telefonicznych, deklaracje wskazują, że wśród młodzieży Gminy Oleśnica nie są one popularne – 89% nigdy nie brało w nich udziału
- 89% ankietowanych uczniów Gminy Oleśnica jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić.
- Uczniowie z Gminy Oleśnica zostali także poproszeni o ocenę powszechności występowania niektórych uzależnień behawioralnych w ich otoczeniu. Za najbardziej powszechne uczniowie uznali: uzależnienie od smartfon i mediów społecznościowych (66%) oraz uzależnienie od Internetu (63%).

REKOMENDOWANE DZIAŁANIA

Profilaktyka jest systemową odpowiedzią na zjawiska uznawane za zagrożenie dla zdrowia publicznego. W tym sensie dotyczy również tzw. nałogów behawioralnych, które wiążą się z licznymi szkodami zdrowia somatycznego, psychicznego oraz negatywnymi skutkami funkcjonowania społecznego. Profilaktyka to zapobieganie problemom, zanim one wystąpią lub minimalizowanie szkód związanych z podejmowaniem zachowań ryzykownych. Z tego względu adresatami oddziaływań profilaktycznych są najczęściej ludzie młodzi, ale nie można też zapomnieć o osobach dorosłych. Skuteczna profilaktyka prowadzona wśród młodzieży może zmniejszyć koszty związane z leczeniem nałogów behawioralnych u osób dorosłych, a także zmniejszyć wydatki publiczne związane z naprawianiem szkód społecznych powstałych w wyniku tych problemów.

Rekomenduje się:

- **Upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień behawioralnych w środowisku lokalnym i szkolnym** – dystrybuowanie materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym (ulotki, plakaty, filmy), organizowanie wydarzeń (lokalne imprezy powiązane z przedmiotową tematyką, spotkania dla rodziców, warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej, pogadanki i otwarte spotkania ze specjalistami) i prowadzenie kampanii społecznych.
- **Szeroko pojęte edukowanie** – szkolenia dla nauczycieli i pedagogów, terapeutów uzależnień, pracowników socjalnych i służb pomocy społecznej, policji, lekarzy, osób

zaangażowanych w prace Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- **Pedagogizację rodziców** – spotkania ze specjalistami z zakresu uzależnień w tym behawioralnych.
- **Współpracę między instytucjami** funkcjonującymi na terenie gminy celem możliwie szybkiego podjęcia działań profilaktycznych i interwencyjnych.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Krystyna Bator
Krystyna Bator